

Regeringens proposition

1980/81:77

om godkännande av europeisk ramkonvention om samarbete över riksgränser mellan lokala och regionala samhällsorgan;

beslutad den 20 november 1980.

Regeringen föreslår riksdagen att antaga det förslag som har upptagits i bifogade utdrag av regeringsprotokoll.

På regeringens vägnar

THORBJÖRN FÄLLDIN

KARL BOO

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att riksdagen godkänner en inom Europarådet utarbetad ramkonvention om samarbete över riksgränser mellan lokala och regionala samhällsorgan. Konventionen undertecknades av Sverige och sju andra stater vid Europarådets kommunministerkonferens i Madrid den 21 maj 1980. Enligt konventionen förbinder sig de avtalslutande parterna att underlätta och främja samarbete över riksgränserna mellan lokala och regionala samhällsorgan.

KOMMUNDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1980-11-20

Närvarande: statsministern Fälldin, ordförande, och statsråden Ullsten, Bohman, Wikström, Friggebo, Mogård, Dahlgren, Åsling, Söder, Krönmark, Burenstam Linder, Johansson, Wirtén, Holm, Andersson, Boo, Winberg, Adelsohn, Danell, Petri, Eliasson.

Föredragande: statsrådet Boo

Proposition om godkännande av europeisk ramkonvention om samarbete över riksgränser mellan lokala och regionala samhällsorgan

---

1 Inledning

Europarådets parlamentariska (rådgivande) församling tog år 1966 initiativ till utarbetandet av en konvention om samarbete över riksgränser mellan kommunala och regionala samhällsorgan. Ett utkast till konventionstext behandlades vid Europarådets kommunministerkonferens i Aten i november 1976. Efter bearbetning godkändes konventionstexten av Europarådets ministerkommitté. Konventionen lades fram för Europarådets parlamentariska församling vid dess 31:a årssession i oktober 1979. I församlingens yttrande över texten begärdes att ministerkommittén skulle öppna konventionen för undertecknande och att medlemsländerna skulle påskynda ratifikationsproceduren. Ministerkommittén har sedan beslutat att öppna konventionen för undertecknande vid den fjärde kommunministerkonferensen. Den svenska regeringen beslutade den 8 maj 1980 att konventionen skulle undertecknas. Vid kommunministerkonferensen i Madrid den 21 maj 1980 undertecknades konventionen, förutom av Sverige, av Irland, Italien, Luxemburg, Nederländerna, Norge, Förbundsrepubliken Tyskland och Österrike. Därefter har också Belgien undertecknat konventionen. Den har hittills ratificerats av Norge.

Den engelska konventionstexten och en översättning till svenska bör fogas till protokollet i detta ärende som *bilaga*.

2 Föredragandens överväganden

Inom de nordiska länderna har historiska förhållanden i förening med en gemensam grundsyn på viktigare samhällsfrågor lett till ett betydelsefullt

samarbete över de nordiska riksgränserna. Regionala statliga förvaltningsmyndigheter bedriver på olika områden ett informellt samarbete i frågor av gemensamt intresse. I fråga om länsplaneringen och regionalpolitiska frågor av större vikt har ett sådant samarbete fått uttryckligt stöd i förordningen (1979:637) om länsplanering och i ett regeringsbeslut den 24 april 1980. Sedan många år har det också på skilda områden och i varierande former förekommit ett samarbete mellan kommuner i de nordiska länderna. För svenskt vidkommande har detta samarbete till en början varit koncentrerat till i huvudsak tre områden, Öresundsområdet, Arvika-Kongsvingerområdet (ARKO-regionen) och Nordkalotten. Det har numera utvidgats till att omfatta flera andra gränsområden. Den nu ifrågasatt konventionen syftar till att inom kretsen av Europarådets medlemsstater underlätta och främja samarbete över riksgränserna mellan lokala och regionala samhällsorgan. Under arbetet med Europarådskonventionen har det nordiska samarbetet framhållits som ett exempel väl värt att följa.

Sveriges förhållande till andra stater regleras i 10 kap. regeringsformen. I detta kapitel finns bestämmelser om befogenheten att ingå överenskommelser med andra stater, den procedur som skall iaktas och vad som annars skall gälla om ordningen för beslut angående rikets förhållande till andra stater. Överenskommelser med annan stat eller med mellanfolklig organisation ingås av regeringen (10 kap. 1 §). Regeringen får emellertid inte ingå för riket bindande internationell överenskommelse utan att riksdagen har godkänt denna, om överenskommelsen förutsätter att lag ändras eller upphävs eller att ny lag stiftas eller om överenskommelsen i övrigt gäller ämne i vilket riksdagen skall besluta (10 kap. 2 § första stycket). Om en internationell överenskommelse är av större vikt får regeringen inte heller i annat fall ingå en för riket bindande överenskommelse utan att riksdagen har godkänt denna (10 kap. 2 § tredje stycket).

Regeringsformen öppnar en viss möjlighet för regeringen att överlämna till förvaltningsmyndighet att ingå internationella överenskommelser. Regeringen får sålunda uppdraga åt förvaltningsmyndighet att ingå internationell överenskommelse i fråga där överenskommelsen inte kräver riksdagens eller utrikesnämndens medverkan (10 kap. 3 §). Vad gäller möjligheten för regional statlig myndighet att för svensk del ingå internationell överenskommelse om samarbete över riksgränser krävs alltså ett bemyndigande av regeringen. Bemyndigandet bör enligt motivuttalanden (prop. 1973:90, s. 360) kunna avse en viss bestämd fråga eller ett visst slag av frågor. Någon möjlighet att meddela ett generellt bemyndigande om sådant samarbete torde inte föreligga.

De svenska kommunerna är särskilda rättssubjekt, som i sina mellanhanden med andra rättssubjekt handlar för egen räkning. Ett avtal som en kommun träffar i eget namn med en utländsk kommun är inte någon internationell överenskommelse i regeringsformens bemärkelse. Ett sådant avtal har i princip inte några folkrättsliga effekter. Svenska staten blir inte

bunden av de avtal som svenska kommuner i egenskap av särskilda rättssubjekt kan komma att träffa. Regeringsformen lägger alltså inte några hinder i vägen för en svensk kommuns samarbete med utländsk kommun. Frågan om svensk kommuns befogenhet att samarbeta med en utländsk kommun är därför närmast en fråga om vad som innefattas i kommunernas kompetens enligt 1 kap. 4 § kommunallagen (1977:179) och den omfattande speciallagstiftning som finns om olika kommunala uppgifter. I 1 kap. 4 § kommunallagen föreskrivs att kommun och landstingskommun själva får vårda sina angelägenheter. Bestämmelsen lägger inte något hinder i vägen för ett gränsöverskridande kommunalt samarbete. Ett sådant samarbete ligger inom den kommunala kompetensen under förutsättning att kommunen genom verksamheten tillgodoser ett allmänt intresse som är knutet till kommunen. Man kan alltså konstatera att en svensk kommun enligt stats- och kommunalrättsliga regler, med vissa begränsningar, får ingå samarbetsavtal över riksgränserna. Det är däremot svårare att entydigt besvara frågan om speciallagstiftningen hindrar sådana avtal. Den detaljreglering som vanligen utmärker speciallagstiftningen passar ofta inte in på det fallet att en kommun samverkar med en utländsk kommun. Vad som nu har sagts om kommunerna gäller också för landstingskommunerna och kommunalförbunden.

De nordiska kommunernas principiella rätt att samarbeta över riksgränserna har bekräftats genom en överenskommelse (SÖ 1978:1) mellan Danmark, Finland, Norge och Sverige om kommunalt samarbete över nordiska riksgränser. Överenskommelsen grundar sig på ett förslag som Nordiska Ministerrådet hade låtit utarbeta. Den undertecknades vid ett möte mellan de nordiska samarbetsministrarna i maj 1977. I proposition 1977/78:44 hemställdes om riksdagens godkännande av överenskommelsen. Riksdagen biföll propositionen (KU 1977/78:15, rskr 1977/78:32). Den 9 mars 1978 beslöt regeringen att ratificera överenskommelsen.

Enligt den nordiska överenskommelsen erkänner varje fördragsslutande stat en rätt för kommunerna i det egna landet att samarbeta med kommuner i annat fördragsslutande land i den mån hinder inte föreligger enligt det egna landets bestämmelser om kommunernas befogenhet, organisation och verksamhet. I proposition 1977/78:44 framhöll dåvarande departementschefen att avsikten inte var att vidga kommunernas kompetens enligt nationell lag utan endast att klargöra att denna i princip omfattar också ett gränskommunalt samarbete. Efter hand bör enligt överenskommelsen resp. land göra de ändringar i den nationella lagstiftningen som behövs för att undanröja hinder och svårigheter för önskvärt samarbete över riksgränserna. Med kommun avses för svenskt vidkommande även landstingskommun och kommunalförbund. I överenskommelsen nämns som exempel på verksamhetsområden där gränskommunalt samarbete kan förekomma kulturliv, miljövård, sjukvård, samfärdslinor och turism. Konstitutionsutskottet betonade vid behandlingen av propositionen att avsikten inte var att utesluta

gränsöverskridande kommunalt samarbete även på andra verksamhetsområden.

I huvuddrag innebär den europeiska ramkonventionen att de avtalsslutande parterna förbinder sig att underlätta och främja samarbete över riksgränserna mellan lokala och regionala samhällsorgan. Därvid skall vederbörlig hänsyn tas till varje parts särskilda konstitutionella bestämmelser (artikel 1). Med samarbete över riksgränserna avses enligt konventionen alla gemensamma åtgärder som syftar till att stärka och främja grannrelationerna mellan lokala och regionala samhällsorgan inom två eller flera avtalsslutande parters jurisdiktion samt träffandet av de avtal och överenskommelser som är nödvändiga i detta syfte (artikel 2). Med lokala och regionala samhällsorgan förstås kommuner, myndigheter och andra organ som utövar lokal och regional verksamhet. Enligt konventionen är det möjligt för en avtalsslutande part att vid undertecknandet av konventionen eller genom senare underrättelse till Europarådets generalsekreterare ange de kommuner, myndigheter och andra organ till vilka de avser att begränsa konventionens tillämpning. Likaså kan en avtalsslutande part ange vissa frågor som parten vill utesluta från konventionens tillämpningsområde.

I konventionen anges olika åtgärder som de avtalsslutande parterna skall vidta för att underlätta ett samarbete över gränserna. Så skall t. ex. varje avtalsslutande part försöka lösa alla juridiska, administrativa och tekniska problem som kan hindra en utveckling och ett smidigt genomförande av samarbetet över riksgränserna (artikel 4). Vidare skall varje avtalsslutande part ansvara för att berörda lokala och regionala samhällsorgan underrättas om de handlingsmöjligheter som erbjuds dem enligt konventionen (artikel 7).

Till konventionen finns fogade vissa inom Europarådet utarbetade modeller för mellanstatliga avtal. Dessa är avsedda att underlätta samarbetet mellan lokala och regionala samhällsorgan (artikel 3). I konventionen framhålls att konventionsbestämmelserna inte skall hindra de avtalsslutande parterna från att använda andra former av samarbete över riksgränserna. Bestämmelserna får inte heller tolkas så att de upphäver existerande samarbetsavtal (artikel 3). De avtalsslutande parterna skall sända all information av betydelse rörande avtal och överenskommelser till Europarådets generalsekreterare (artikel 8).

Enligt min mening är det betydelsefullt att Sverige medverkar i och aktivt stödjer ett samarbete över riksgränserna. Ett sådant samarbete kan vara ett sätt att vinna framsteg och främja utvecklingen i gränstrakterna. De rättsliga förutsättningarna för ett samarbete över riksgränserna kan givetvis variera från nation till nation. Ett önskvärt samarbete kan försvåras eller hindras av den nationella lagstiftningen. Det är därför enligt min mening värdefullt att man nu inom Europarådets ram har fått till stånd en konvention om samarbete över riksgränser mellan lokala och regionala samhällsorgan. Konventionen undanröjer i sig inte de eventuella lagliga eller andra hinder

som kan finnas mot ett samarbete, men den kan enligt min mening utgöra en god grundval för att underlätta ett framtida utökat samarbete över riksgränser.

Såsom jag tidigare har nämnt förekommer ett omfattande nordiskt samarbete på en rad olika samhällsområden. Det finns redan en överenskommelse om gränskommunalt samarbete mellan de nordiska länderna. Ett svenskt tillträde till den europeiska ramkonventionen om samarbete över riksgränser hindrar inte att detta samarbete fortgår. Enligt artikel 3 i konventionen hindrar konventionen nämligen inte de avtalsslutande parterna från att använda andra former av samarbete över riksgränserna. Konventionsbestämmelserna upphäver inte heller existerande samarbetsavtal. Trots att ett gränskommunalt samarbete redan förekommer med stöd av den nordiska överenskommelsen bör Sverige inte stå utanför den europeiska ramkonventionen. Norge har för sin del redan ratificerat konventionen. För svenskt vidkommande är det angeläget att inom Europarådets ram kunna delta i den fortsatta utvecklingen av samarbetet över riksgränserna. Genom att de avtalsslutande parterna kommer att sända all information av betydelse om ingångna avtal och överenskommelser till Europarådets generalsekretärare skapas goda förutsättningar för ett framtida erfarenhetsutbyte nationerna emellan. Jag anser alltså att Sverige snarast bör ratificera konventionen.

Den europeiska ramkonventionen omfattar en vidare krets av samarbetsorgan än den nordiska överenskommelsen. Konventionen gäller samarbete mellan lokala och regionala samhällsorgan varmed enligt artikel 2 förstås kommuner, myndigheter och andra organ som utövar lokal eller regional verksamhet. Enligt samma artikel är det emellertid möjligt för de avtalsslutande parterna att genom underrättelse till Europarådets generalsekretärare begränsa konventionens tillämpningsområde i detta hänseende. För svenskt vidkommande bör konventionen inte omfatta andra samhällsorgan än kommuner, landstingskommuner och kommunalförbund. Jag avser därför att i annat sammanhang föreslå regeringen att Sverige genom underrättelse till Europarådets generalsekretärare utnyttjar möjligheten att begränsa konventionens tillämpningsområde på sätt som jag nu har sagt.

Som jag tidigare har nämnt skall de avtalsslutande parterna enligt artikel 8 i konventionen sända all information av betydelse rörande avtal och överenskommelser till Europarådets generalsekretärare. För att Sverige skall kunna fullgöra denna skyldighet måste uppgifter om ingångna avtal och överenskommelser om samarbete över riksgränserna sammanställas. Jag har under hand inhämtat att Svenska kommunförbundet och Landstingsförbundet är beredda att skaffa in de nödvändiga uppgifterna och vidarebefordra dem till regeringen.

Enligt artikel 4 i konventionen skall varje avtalsslutande part försöka lösa alla juridiska, administrativa och tekniska problem som kan hindra en utveckling och ett smidigt genomförande av samarbete över riksgränserna.

Som jag tidigare har framhållit kan kommuner och landstingskommuner inom ramen för sin kompetens samarbeta över riksgränserna. För tillträde till konventionen finns det inte något behov av att utöka den kommunala kompetensen. Konventionen förutsätter för övrigt också enligt artikel 2 att samarbetet över riksgränserna skall äga rum inom ramen för lokala och regionala samhällsorgans befogenheter enligt nationell lagstiftning. En svensk ratificering kan därför ske utan att riksdagen behöver vidta någon omedelbar lagstiftningsåtgärd. Jag finner emellertid att Sveriges medverkan i konventionen har en sådan betydelse att riksdagens godkännande bör inhämtas.

3. Hemställan

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen

att godkänna den europeiska ramkonventionen om samarbete över riksgränser mellan lokala och regionala samhällsorgan.

4. Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att antaga det förslag som föredraganden har lagt fram.

European Outline Convention on Transfrontier Co-operation between Territorial Communities or Authorities

Preamble

The member States of the Council of Europe, signatories to this Convention,

Considering that the aim of the Council of Europe is to achieve a greater unity between its members and to promote co-operation between them;

Considering that, as defined in Article 1 of the Council of Europe Statute, this aim will be pursued in particular by agreements in the administrative field;

Considering that the Council of Europe shall ensure the participation of the territorial communities or authorities of Europe in the achievement of its aim;

Considering the potential importance, for the pursuit of this objective, of co-operation between territorial communities or authorities at frontiers in such fields as regional, urban and rural development, environmental protection, the improvement of public facilities and services and mutual assistance in emergencies;

Having regard to past experience which shows that co-operation between local and regional authorities in Europe makes it easier for them to carry out their tasks effectively and contributes in particular to the improvement and development of frontier regions;

Being resolved to promote such co-operation as far as possible and to contribute in this way to the economic and social progress of frontier regions and to the spirit of fellowship which unites the peoples of Europe;

Have agreed as follows:

Article 1

Each Contracting Party undertakes to facilitate and foster transfrontier co-operation between territorial communities or authorities within its jurisdiction and territorial communities or authorities within the jurisdiction of other Contracting Parties. It shall endeavour to promote the conclusion of any agreements and arrangements that may prove necessary for this purpose with due regard to the different constitutional provisions of each Party.

Article 2

1. For the purpose of this Convention, transfrontier co-operation shall mean any concerted action designed to reinforce and foster neighbourly relations between territorial communities or authorities within the jurisdiction of two

Europeisk ramkonvention om samarbete över riksgränser mellan lokala och regionala samhällsorgan

Inledning

Signatärstaterna, medlemmar av Europarådet,

som beaktar att Europarådets syfte är att åstadkomma en fastare enhet mellan dess medlemmar och att främja samarbete mellan dem:

som beaktar att detta syfte enligt artikel 1 i Europarådets stadga skall fullföljas i synnerhet genom överenskommelser på det administrativa området:

som anser att Europarådet skall säkerställa att lokala och regionala samhällsorgan i Europa medverkar till att dess syfte uppnås:

som beaktar den betydelse som samarbete över riksgränser mellan lokala och regionala samhällsorgan kan ha för fullföljandet av denna målsättning på sådana områden som berör regional utveckling, tätorts- och landsbygdsutveckling, miljöskydd, förbättring av offentliga anläggningar och offentlig service samt ömsesidig hjälp vid nödlägen;

som tar hänsyn till tidigare erfarenheter som visar att samarbete mellan lokala och regionala myndigheter i Europa underlättar för dem att effektivt fullgöra sina uppgifter och i synnerhet bidrar till ett bättre resursutnyttjande och en utveckling inom gränsområden:

som är fast beslutna att så långt som möjligt främja sådant samarbete och på så sätt bidra till gränsområdenas ekonomiska och sociala framåtskridande och till den anda av samhörighet som förenar Europas folk:

har överenskommit om följande:

Artikel 1

Avtalsslutande part förbinder sig att underlätta och främja samarbete över riksgränserna mellan lokala och regionala samhällsorgan inom sin jurisdiktion och lokala och regionala samhällsorgan inom andra avtalsslutande parter jurisdiktion. Den skall med vederbörlig hänsyn till varje parts särskilda konstitutionella bestämmelser söka främja ingåendet av avtal och överenskommelser som kan visa sig nödvändiga i detta syfte.

Artikel 2

1. I denna konvention avses med samarbete över riksgränserna alla gemensamma åtgärder som syftar till att stärka och främja grannrelationerna mellan lokala och regionala samhällsorgan inom två eller flera avtalsslutande

or more Contracting Parties and the conclusion of any agreement and arrangement necessary for this purpose. Transfrontier co-operation shall take place in the framework of territorial communities' or authorities' powers as defined in domestic law. The scope and nature of such powers shall not be altered by this Convention.

2. For the purpose of this Convention, the expression "territorial communities or authorities" shall mean communities, authorities or bodies exercising local and regional functions and regarded as such under the domestic law of each State. However, each Contracting Party may, at the time of signing this Convention or by subsequent notification to the Secretary General of the Council of Europe, name the communities, authorities or bodies, subjects and forms to which it intends to confine the scope of the Convention or which it intends to exclude from its scope.

Article 3

1. For the purpose of this Convention the Contracting Parties shall, subject to the provisions of Article 2, paragraph 2, encourage any initiative by territorial communities and authorities inspired by the outline arrangements between territorial communities and authorities drawn up in the Council of Europe. If they judge necessary they may take into consideration the bilateral or multilateral inter-state model agreements drawn up in the Council of Europe and designed to facilitate co-operation between territorial communities and authorities.

The arrangements and agreements concluded may be based on the model and outline agreements, statutes and contracts appended to this Convention, numbered 1.1 to 1.5 and 2.1 to 2.6 with whatever changes are required by the particular situation of each Contracting Party. These model and outline agreements, statutes and contracts are intended for guidance only and have no treaty value.

2. If the Contracting Parties deem it necessary to conclude inter-state agreements, these may *inter alia* establish the context, forms and limits within which territorial communities and authorities concerned with transfrontier co-operation may act. Each agreement may also stipulate the authorities or bodies to which it applies.

3. The above provisions shall not prevent the Contracting Parties from having recourse, by common consent, to other forms of transfrontier co-operation. Similarly, the provisions of this Convention should not be interpreted as invalidating existing agreements on co-operation.

parters jurisdiktion samt träffandet av de avtal och överenskommelser som är nödvändiga i detta syfte. Samarbete över riksgränserna skall äga rum inom ramen för lokala och regionala samhällsorgans befogenheter enligt nationell lagstiftning. Sådana befogenheter skall inte ändras till sin omfattning och natur av denna konvention.

2. I denna konvention förstås med uttrycket "lokala och regionala samhällsorgan" kommuner, myndigheter och andra organ som utövar lokal och regional verksamhet och betraktas som sådana enligt varje stats nationella lagstiftning. Avtalslutande part kan dock vid undertecknandet av denna konvention eller genom senare underrättelse till Europarådets generalsekreterare ange de kommuner, myndigheter och andra organ liksom de frågor och former till vilka de avser att begränsa konventionens tillämpning eller som de avser att utesluta från dess tillämpningsområde.

Artikel 3

1. Vid tillämpningen av denna konvention skall de avtalslutande parterna med förbehåll för artikel 2, punkt 2, uppmuntra varje initiativ från lokala och regionala samhällsorgan som har inspirerats av förslag till överenskommelser mellan lokala och regionala samhällsorgan som utarbetats inom Europarådet. Om de bedömer det nödvändigt, kan de beakta de inom Europarådet utarbetade modellerna för bilaterala eller multilaterala mellanstatliga avtal som är avsedda att underlätta samarbetet mellan lokala och regionala samhällsorgan.

De överenskommelser och avtal som träffas kan grundas på de till denna konvention bifogade modellerna och förslagen till avtal, stadgar och kontrakt med nummer 1.1 till 1.5 och 2.1 till 2.6 med de förändringar som krävs med hänsyn till varje avtalslutande parts särskilda situation. Dessa modeller och förslag till avtal, stadgar och kontrakt är endast avsedda som vägledning och gäller inte som fördrag.

2. Anser de avtalslutande parterna det nödvändigt att träffa mellanstatliga avtal, kan dessa bl. a. fastställa de ämnesområden, former och ramar inom vilka lokala och regionala samhällsorgan, som är berörda av samarbete över riksgränserna, får handla. Varje avtal kan även fastställa de myndigheter eller organ på vilka det skall tillämpas.

3. Ovanstående bestämmelser skall inte hindra de avtalslutande parterna från att använda andra former av samarbete över riksgränserna. Bestämmelserna i denna konvention får inte heller tolkas så att de upphäver existerande samarbetsavtal.

4. Agreements and arrangements shall be concluded with due regard to the jurisdiction provided for by the internal law of each Contracting Party in respect of international relations and general policy and to any rules of control or supervision to which territorial communities or authorities may be subject.

5. To that end, any Contracting Party may, when signing the present Convention or in a later communication to the Secretary General of the Council of Europe, specify the authorities competent under its domestic law to exercise control or supervision with regard to the territorial communities and authorities concerned.

Article 4

Each Contracting Party shall endeavour to resolve any legal, administrative or technical difficulties liable to hamper the development and smooth running of transfrontier co-operation and shall consult with the other Contracting Party or Parties concerned to the extent required.

Article 5

The Contracting Parties shall consider the advisability of granting to territorial communities or authorities engaging in transfrontier co-operation in accordance with the provisions of this Convention the same facilities as if they were co-operating at national level.

Article 6

Each Contracting Party shall supply to the fullest possible extent any information requested by another Contracting Party in order to facilitate the performance by the latter of its obligations under this Convention.

Article 7

Each Contracting Party shall see to it that the territorial communities or authorities concerned are informed of the means of action open to them under this Convention.

Article 8

1. The Contracting Party shall forward to the Secretary General of the Council of Europe all relevant information concerning the agreements and arrangements provided for in Article 3.

4. Avtal och överenskommelser skall träffas med vederbörlig hänsyn till varje avtalsslutande parts befogenhet enligt nationell lagstiftning beträffande internationella relationer och inriktningen av den allmänna politiken och med hänsyn till de kontroll- eller tillsynsbestämmelser som gäller för lokala och regionala samhällsorgan.

5. Därför kan avtalsslutande part vid undertecknandet av denna konvention eller i senare underrättelse till Europarådets generalsekreterare ange de myndigheter som enligt nationell lagstiftning är behöriga att utöva kontroll eller tillsyn över berörda lokala och regionala samhällsorgan.

Artikel 4

Avtalsslutande part skall försöka lösa alla juridiska, administrativa eller tekniska problem som kan hindra en utveckling av och ett smidigt genomförande av samarbetet över riksgränserna samt samråda med den eller de andra berörda parterna i den utsträckning som krävs.

Artikel 5

De avtalsslutande parterna skall ta ställning till om det är tillrådligt att bevilja lokala och regionala samhällsorgan som deltar i samarbete över riksgränserna enligt denna konvention samma befogenheter som om de samarbetade på nationell nivå.

Artikel 6

Avtalsslutande part skall i största möjliga utsträckning lämna all den information som begärs av annan avtalsslutande part för att underlätta för denna att fullgöra sina åligganden enligt denna konvention.

Artikel 7

Avtalsslutande part skall ansvara för att berörda lokala och regionala samhällsorgan underrättas om de handlingsmöjligheter som erbjuds dem genom denna konvention.

Artikel 8

1. De avtalsslutande parterna skall till Europarådets generalsekreterare sända all information av betydelse rörande avtal och överenskommelser enligt artikel 3.

2. Any proposal made by one or more Contracting Parties with a view to adding to or extending this Convention or the model agreements and arrangements shall be communicated to the Secretary General of the Council of Europe. The Secretary General shall then submit it to the Committee of Ministers of the Council of Europe which shall decide on the action to be taken.

Article 9

1. This Convention shall be open to signature by the member States of the Council of Europe. It shall be subject to ratification, acceptance or approval. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

2. The Convention shall enter into force three months after the date of the deposit of the fourth instrument of ratification, acceptance or approval, provided that at least two of the States having carried out this formality possess a common frontier.

3. In respect of a signatory State ratifying, accepting or approving subsequently, the Convention shall come into force three months after the date of the deposit of its instrument of ratification, acceptance or approval.

Article 10

1. After the entry into force of this Convention, the Committee of Ministers of the Council of Europe may decide unanimously to invite any European non-member State to accede thereto. This invitation must receive the express agreement of each of the States which have ratified the Convention.

2. Such accession shall be effected by depositing with the Secretary General of the Council of Europe an instrument of accession which shall take effect three months after the date of its deposit.

Article 11

1. Any Contracting Party may, in so far as it is concerned, denounce this Convention by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.

2. Such denunciation shall take effect six months after the date of receipt by the Secretary General of such notification.

2. Förslag från en eller flera avtalsslutande parter i avsikt att göra tillägg till eller utvidga denna konvention eller modellerna för avtal och överenskommelser skall delges Europarådets generalsekreterare. Förslaget skall sedan av generalsekreteraren underställas Europarådets ministerkommitté, som beslutar om vilka åtgärder som skall vidtas.

Artikel 9

1. Denna konvention skall vara öppen för undertecknande av Europarådets medlemsstater. Den skall ratificeras, godtas eller godkännas. Ratifikations-, godtagande- eller godkännandeinstrument skall deponeras hos Europarådets generalsekreterare.

2. Konventionen träder i kraft tre månader efter dagen då det fjärde ratifikations-, godtagande- eller godkännandeinstrumentet deponerades, förutsatt att minst två av de stater som uppfyllt detta formkrav har en gemensam gräns.

3. Vad beträffar signatärstat som därefter ratificerar, godtar eller godkänner konventionen träder den i kraft tre månader efter dagen då ratifikations-, godtagande- eller godkännandeinstrumentet deponerades.

Artikel 10

1. Efter denna konventions ikraftträdande kan Europarådets ministerkommitté enhälligt besluta att inbjuda varje europeisk stat som inte är medlem av Europarådet att ansluta sig till konventionen. Denna inbjudan måste uttryckligen godkännas av var och en av de stater som har ratificerat konventionen.

2. Anslutning sker genom deponering av ett anslutningsinstrument hos Europarådets generalsekreterare och träder i kraft tre månader efter dagen för deponeringen.

Artikel 11

1. Avtalsslutande part kan för sitt vidkommande säga upp denna konvention genom underrättelse till Europarådets generalsekreterare.

2. Uppsägningen träder i kraft sex månader efter dagen då generalsekreteraren mottog underrättelsen.

Article 12

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council of Europe, and any State that has acceded to this Convention of:

- a.* any signature;
- b.* any deposit of an instrument or ratification, acceptance, approval or accession;
- c.* any date of entry into force of this Convention in accordance with Article 9 thereof;
- d.* any declaration received in pursuance of the provisions of paragraph 2 of Article 2 or of paragraph 5 of Article 3;
- e.* any notification received in pursuance of the provisions of Article 11 and the date on which denunciation takes effect.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Convention.

Done at Madrid, the 21st day of May 1980 in English and in French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe and to any State invited to accede to this Convention.

Artikel 12

Europarådets generalsekreterare skall underrätta Europarådets medlemsstater och varje stat som har anslutit sig till denna konvention om:

- a) undertecknande;
- b) deponering av ratifikations-, godtagande-, godkännande- eller anslutningsinstrument;
- c) dag för denna konventions ikraftträdande enligt artikel 9;
- d) deklARATION enligt artikel 2, punkt 2, eller artikel 3, punkt 5;
- e) underrättelse enligt artikel 11 och dagen då uppsägningen träder i kraft.

Till bekräftelse härav har undertecknade, därtill vederbörligen befullmäktigade, undertecknat denna konvention.

Upprättad i Madrid den 21 maj 1980 på engelska och franska, vilka båda texter äger lika vitsord, i ett enda exemplar, som skall deponeras i Europarådets arkiv. Europarådets generalsekreterare skall översända bestyrkta kopior till varje medlemsstat i Europarådet och till varje stat som har inbjudits att ansluta sig till denna konvention.

Appendix¹

Model and Outline Agreements, Statutes and Contracts on Transfrontier Co-operation between Territorial Communities or Authorities

This graduated system of model agreements was devised by distinguishing between two main categories defined according to the level at which the agreement is concluded:

- model inter-state agreements on transfrontier co-operation at local and regional level;
- outline agreements, contracts and statutes capable of providing a basis for transfrontier co-operation between territorial authorities or communities.

As shown in the table below, only two model inter-state agreements for the promotion of transfrontier co-operation and regional transfrontier liaison fall exclusively within the jurisdiction of States. The other inter-state agreements merely establish a legal framework for the conclusion of agreements or contracts between territorial authorities or communities, the outlines of which have been placed in the second category.

<p>1. MODEL INTER-STATE AGREEMENTS</p> <p>General clauses for model agreements</p> <p>1.1 Model inter-state agreement for the promotion of transfrontier co-operation;</p> <p>1.2 Model inter-state agreement on regional transfrontier consultation;</p> <p>1.3 Model inter-state agreement on local transfrontier consultation;</p> <p>1.4 Model inter-state agreement on contractual transfrontier co-operation between local authorities;</p>	<p>1.5 Model inter-state agreement on organs of transfrontier co-operation between local authorities.</p> <p>2. OUTLINE AGREEMENTS, STATUTES AND CONTRACTS BETWEEN LOCAL AUTHORITIES</p> <p>2.1 Outline agreement on the setting up of a consultation group between local authorities;</p> <p>2.2 Outline agreement on co-ordination in the management of transfrontier local public affairs;</p> <p>2.3 Outline agreement on the setting up of private law transfrontier associations;</p>
--	---

---

¹ As stated in Article 3, first paragraph, second sub-paragraph, on the Convention, the model and outline agreements, statutes and contracts are intended for guidance only and have no treaty value.

Bilaga¹

Modeller och förslag till avtal, stadgar och kontrakt om samarbete över riksgränser mellan lokala och regionala samhällsorgan

Följande graderade system av avtalsmodeller utformades mot bakgrund av två huvudkategorier av avtal som kan särskiljas med hänsyn till den nivå på vilken avtalet ingås:

- mellanstatliga avtalsmodeller om samarbete över riksgränser på lokal och regional nivå;
- förslag till avtal, kontrakt och stadgar som kan utgöra en grundval för samarbete över riksgränser mellan lokala och regionala samhällsorgan.

Som framgår av nedanstående uppställning faller endast de två mellanstatliga avtalsmodellerna för främjande av samarbete över riksgränser och förbindelser över riksgränser på regional nivå helt och hållet inom staternas jurisdiktion. De övriga mellanstatliga avtalen fastställer endast en rättslig ram för ingående av sådana avtal eller kontrakt mellan lokala och regionala samhällsorgan som har inordnats under den andra kategorin.

1. MELLANSTATLIGA AVTALSMODELLER Generella klausuler för avtalsmodeller 1.1 Mellanstatlig avtalsmodell för främjande av samarbete över riksgränser; 1.2 Mellanstatlig avtalsmodell om regionalt samråd över riksgränser; 1.3 Mellanstatlig avtalsmodell om lokalt samråd över riksgränser; 1.4 Mellanstatlig avtalsmodell om kontraktsenligt samarbete över riksgränser mellan lokala myndigheter;	1.5 Mellanstatlig avtalsmodell om organ för samarbete över riksgränser mellan lokala myndigheter. 2. FÖRSLAG TILL AVTAL, STADGAR OCH KONTRAKT MELLAN LOKALA MYNDIGHETER 2.1 Ramavtal om tillsättande av en samrådsgrupp mellan lokala myndigheter; 2.2 Ramavtal om samordning i fråga om handhavande av gränsöverskridande offentlig verksamhet på lokal nivå; 2.3 Ramavtal om bildande av privaträttsliga sammanslutningar med gränsöverskridande uppgifter;

¹ Enligt artikel 3, punkt 1.2) i konventionen är modellerna och förslagen till avtal, stadgar och kontrakt endast avsedda som vägledning och gäller inte som fördrag.

- 2.4 Outline contract for the provision of supplies or services between local authorities in frontier areas (private-law type);
- 2.5 Outline contract for the provision of supplies or services between local authorities in frontier areas (public-law type);
- 2.6 Outline agreement on the setting up of organs of transfrontier co-operation between local authorities.

1. Model inter-state agreements

Introductory Note: The system of inter-state agreements aims above all to define precisely the context, forms and limits which States favour for territorial authority action, and to eliminate legal uncertainties likely to create problems (definition of the applicable law, judicial authorities, possible avenues of appeal, etc.).

Further, the conclusion of inter-state agreements between the States concerned promoting transfrontier co-operation between local authorities would undoubtedly be advantageous in the following respects:

- official recognition of the legitimacy of such co-operation procedures and encouragement for local authorities to use them;
- purpose and conditions of intervention by supervisory or controlling authorities;
- exchange of information between States;
- links which may be established between such forms of co-operation and other procedures for concerted action in frontier areas;
- amendment of legal rules or interpretations thereof which hinder transfrontier co-operation etc.

The system of multiple choice model agreements described above enables governments to place frontier co-operation within whatever context is best suited to their needs by using the inter-state agreement for the promotion of transfrontier co-operation (1.1) as a foundation and supplementing it with any of the various options (model agreements 1.2 to 1.5). States could have recourse either to one option only or to more or even all of them, and they could do so either simultaneously or in stages. In the case of agreements between States which already have similar legal systems, such as the Scandinavian states, recourse to agreements of such a specific kind might prove unnecessary.

- 2.4 Förslag till kontrakt för tillhandahållande av varor eller tjänster mellan lokala myndigheter i gränsområden (av privaträttslig typ);
- 2.5 Förslag till kontrakt för tillhandahållande av varor eller tjänster mellan lokala myndigheter i gränsområden (av offentlig-rättslig typ);
- 2.6 Ramavtal om upprättande av organ för samarbete över riksgränser mellan lokala myndigheter.

1. Mellanstatliga avtalsmodeller

Inledande anmärkning: Systemet med mellanstatliga avtal syftar framför allt till att exakt ange de ämnesområden, former och ramar som staterna förordar för lokala eller regionala myndigheters verksamhet och till att undanröja rättsliga osäkerhetsmoment som kan skapa problem (definition av tillämplig lag, dömande myndigheter, möjligheter till överklagande, etc.).

Dessutom skulle ingåendet mellan berörda stater av mellanstatliga avtal som främjar samarbete över riksgrensarna mellan lokala myndigheter utan tvivel vara fördelaktigt i följande hänseenden:

- officiellt erkännande av det berättigade med sådana samarbetsmetoder och uppmuntran för lokala myndigheter att använda dem;
- syfte med och villkor för inblandning från tillsyns- och kontrollmyndigheternas sida;
- informationsutbyte mellan staterna;
- förbindelselänk mellan sådana samarbetsformer och andra metoder för gemensamt handlande i gränsområden;
- ändring eller tolkning av sådana rättsregler som hindrar samarbete över riksgränser etc.

Systemet med flera valmöjligheter mellan avtalsmodeller som beskrivs härövan gör det möjligt för regeringar att inordna gränssamarbetet i det sammanhang som bäst motsvarar deras behov genom att använda det mellanstatliga avtalet för främjande av samarbete över riksgränser (1.1) som grund och göra tillägg till det med någon av de olika valmöjligheterna (avtalsmodell 1.2 till 1.5). Stater kan utnyttja antingen endast en valmöjlighet eller flera eller t. o. m. alla, och de kan göra detta antingen samtidigt eller i etapper. När det gäller avtal mellan stater som redan har likartade rättssystem, som t. ex. de skandinaviska staterna, kan en användning av avtal av sådan speciell typ visa sig vara obehövlig.

General clauses for model agreements 1.1 to 1.5

Article a

1. For the purposes of this agreement "local authorities" shall mean authorities, communities or bodies exercising local functions under the domestic law of each State.

2. For the purposes of this agreement "regional authorities" shall mean authorities, communities or bodies exercising regional functions under the domestic law of each State.¹

Article b

This agreement shall not prejudice various existing forms of transfrontier co-operation between the States parties, particularly those based on an international agreement.

Article c

The Parties shall inform regional and local authorities of the scope for action afforded to them and shall help them to avail themselves thereof.

Article d

"Higher authorities" shall in the present agreement mean such supervisory authorities as shall be designated by each Party.

Article e

The extent and nature of local authorities' powers as defined in the domestic law of the States parties shall in no way be modified by this agreement.

Article f

Each State may at any time specify the areas of its territory, the objectives and forms of co-operation which are excluded from the application of this agreement.

Such a specification shall not, however, prejudice rights acquired in the context of existing co-operation.

---

¹ Paragraph 2 will not be included in draft agreements 1.3, 1.4 and 1.5.

Generella klausuler för avtalsmodeller 1.1 till 1.5

Artikel a

1. I detta avtal avses med "lokala myndigheter" myndigheter, kommuner eller andra organ som utövar lokal verksamhet enligt varje stats nationella lagstiftning.

2. I detta avtal avses med "regionala myndigheter" myndigheter, kommuner eller andra organ som utövar regional verksamhet enligt varje stats nationella lagstiftning.¹

Artikel b

Detta avtal skall inte vara till förfång för olika existerande former av samarbete över riksgränser mellan de deltagande staterna, i synnerhet inte för sådant samarbete som grundar sig på ett internationellt avtal.

Artikel c

Parterna skall underrätta regionala och lokala myndigheter om de handlingsmöjligheter som är öppna för dem och skall hjälpa dem att utnyttja dessa.

Artikel d

"Högre myndigheter" betyder i detta avtal de tillsynsmyndigheter som skall utses av varje part.

Artikel e

Lokala myndigheters befogenheter enligt de deltagande staternas nationella lagstiftning ändras på intet sätt till omfattning och art av detta avtal.

Artikel f

Varje stat kan vid vilken tidpunkt som helst närmare ange de områden av dess territorium, ämnesområden och samarbetsformer som är undantagna tillämpningen av detta avtal.

Sådan uppgift skall emellertid inte vara till förfång för de rättigheter som uppnåtts inom ramen för existerande samarbete.

---

¹ Punkt 2 ingår ej i avtalsförslagen 1.3, 1.4 och 1.5.

Article *g*

The Parties shall keep the Secretary General of the Council of Europe informed of the activities of the commissions, committees and other bodies entrusted with a task under this agreement.

Article *h*

The Parties may make minor changes to this agreement in the light of experience, by simple exchange of notes.

Article *i*

1. Each Party shall notify the other of the completion of the procedures required under its domestic law for the implementation of this agreement, which shall take effect as from the date of the last notification.

2. This agreement is concluded for a period of five years from its entry into force. Unless six months' notice of termination be given prior to its expiry, it shall be tacitly renewed on the same terms for successive further periods of five years.

3. The Party giving notice of termination may signify that it applies only to specified articles, geographical regions or fields of activity. In such a case, the agreement shall remain in force for the remainder, unless terminated by the other Party or Parties within four months of receiving notice of partial termination.

4. The Parties may at any time suspend application of the present agreement for a specific period. They may similarly agree that the activity of a particular committee be suspended or discontinued.

1.1 Model inter-state agreement for the promotion of transfrontier co-operation

Introductory note: This is a model inter-state agreement containing general basic provisions which could be concluded either on its own or in conjunction with one or more of the model inter-state agreements appearing below.

The governments of .....

and .....

aware of the advantages of transfrontier co-operation as defined in the European Outline Convention on Transfrontier Co-operation between Territorial Communities or Authorities, have agreed as follows:

Artikel g

Parterna skall hålla Europarådets generalsekreterare underrättad om den verksamhet som bedrivs av sådana kommissioner, kommittéer och andra organ som har tilldelats en uppgift enligt detta avtal.

Artikel h

Parterna kan i ljuset av erfarenheterna göra mindre ändringar i detta avtal enbart genom noteväxling.

Artikel i

1. Varje part skall underrätta den andra parten om fullgörande av de förfaranden som krävs enligt dess nationella lagstiftning för genomförande av detta avtal, vilket träder i kraft fr. o. m. dagen för den sista underrättelsen.

2. Detta avtal ingås för en femårsperiod från dess ikraftträdande. Om inte avtalet sägs upp sex månader före dess utgång, skall det automatiskt förnyas på samma villkor för ytterligare efterföljande femårsperioder.

3. Part som säger upp avtalet kan ange att uppsägningen endast gäller närmare angivna artiklar, geografiska områden eller verksamhetsområden. I sådant fall förblir avtalet i kraft för övriga delar såvida det inte sägs upp av den andra parten eller parterna inom fyra månader efter det att underrättelse om partiell uppsägning har mottagits.

4. Parterna kan vid vilken tidpunkt som helst avbryta tillämpningen av detta avtal för en bestämd tid. De kan likaledes komma överens om att en viss kommittés verksamhet skall avbrytas eller upphöra.

1.1 Mellanstatlig avtalsmodell för främjande av samarbete över riksgränser

Inledande anmärkning: Detta är en mellanstatlig avtalsmodell som innehåller generella grundläggande bestämmelser och som kan ingås antingen separat eller i samband med en eller flera av nedanstående mellanstatliga avtalsmodeller.

Regeringarna i .....

och .....

som är medvetna om fördelarna med samarbete över riksgränser enligt den europeiska ramkonventionen om samarbete över riksgränser mellan lokala och regionala samhällsorgan har överenskommit om följande:

Article 1

The Parties shall undertake to seek and promote means for transfrontier co-operation at regional and local level.

By transfrontier co-operation they understand all concerted administrative, technical, economic, social or cultural measures to consolidate and enhance neighbourly co-operation between the area situated on either side of the frontier, and the conclusion of appropriate agreements for the purpose of resolving such problems as may arise in this field.

These measures should seek, *inter alia*, to improve the conditions for regional and urban development, the protection of natural resources, mutual aid in case of a disaster or calamity and the improvement of public services.

Article 2

The Parties shall endeavour, through mutual consultation, to secure to the regional authorities within their jurisdiction the resources needed to permit them to establish co-operation.

Article 3

They shall also undertake to encourage local authority action aimed at establishing and developing transfrontier co-operation.

Article 4

Local and regional authorities engaging in transfrontier co-operation in accordance with this agreement shall be entitled to the same facilities and protection as if they were co-operating at national level.

The competent authorities of each Party shall see to it that budget provision is made for the appropriations needed to cover the running expenditure of the bodies responsible for promoting the transfrontier co-operation covered by this agreement.

Article 5

Each Party shall instruct such body, commission or institution as it shall designate to study current national legislation and regulations with a view to suggesting changes in any provisions liable to hinder the development of local transfrontier co-operation. Such bodies shall give particular consideration to improving fiscal and customs regulations, foreign exchange and capital transfer rules and procedures governing intervention by higher authorities, particularly as regards supervision or control.

Artikel 1

Parterna skall åta sig att sträva efter och främja möjligheter till samarbete över riksgränser på regional och lokal nivå.

Med samarbete över riksgänser menar de alla gemensamma administrativa, tekniska, ekonomiska, sociala och kulturella åtgärder som syftar till att befästa och förbättra grannsamarbetet mellan områden på båda sidor om gränsen samt ingående av lämpliga avtal i syfte att lösa de problem som kan uppstå i detta sammanhang.

Dessa åtgärder skall bl. a. söka förbättra villkoren för regional utveckling och tätortsutveckling, skydd av naturtillgångar, ömsesidig hjälp vid olyckor eller katastrofer samt en förbättring av offentlig service.

Artikel 2

Parterna skall genom ömsesidigt samråd sträva efter att för de regionala myndigheterna inom deras jurisdiktion säkerställa de resurser som behövs för att tillåta dem att upprätta samarbetet.

Artikel 3

De skall även åta sig att uppmuntra lokala myndigheters åtgärder som syftar till att upprätta och utveckla samarbete över riksgränser.

Artikel 4

Lokala och regionala myndigheter som deltar i samarbete över riksgränser enligt detta avtal skall ha samma befogenheter och skydd som om de samarbetade på nationell nivå.

Varje parts behöriga myndigheter skall sörja för att det finns budgetmedel för att täcka löpande utgifter hos de organ som är ansvariga för främjande av samarbete över riksgränser enligt detta avtal.

Artikel 5

Varje part skall ålägga av dem utsedda särskilda organ, kommissioner eller institutioner att studera gällande nationella lagar och andra föreskrifter i syfte att föreslå ändringar i sådana bestämmelser som kan hindra utvecklingen av lokalt samarbete över riksgränser. Dessa organ skall särskilt beakta en förbättring av skatte- och tullbestämmelser, valutabestämmelser och regler för kapitalöverföring samt de förfaranden som gäller för högre myndigheters ingripande, i synnerhet beträffande tillsyn eller kontroll.

Before taking the steps referred to in the above sub-paragraph, the Parties shall consult with each other as necessary and exchange any relevant information.

Article 6

The Parties shall endeavour, by arbitration or other means, to resolve matters in dispute of local importance whose prior settlement would be necessary for the success of transfrontier co-operation projects.

1.2 Model inter-state agreement on transfrontier regional consultation

Introductory note: This agreement may be concluded either individually or in conjunction with one or more of the model inter-state agreements (Texts 1.1 to 1.5).

Article 1

In order to promote transfrontier consultation between the regions defined in the appendix to this text, the Parties shall establish a joint commission (hereinafter referred to as "the Commission"), and if necessary one or more regional committees (hereinafter referred to as "Committees") to deal with matters relating to transfrontier consultation.

Article 2

1. The Commission and Committees comprise delegations whose members are chosen by each of the Parties.

2. Delegations to the Commission shall comprise not more than 8 members, of whom at least 3 shall represent the regional authorities. The chairman of delegations to the Committees, or their representatives, shall take part, in an advisory capacity, in the proceedings of the Commission.¹

3. The Committees shall be composed of . . . delegations, each comprising . . . members, and shall be formed at the instigation of the Commission in agreement with the regional and local authorities of the frontier areas covered by this agreement. Delegations to the Committees shall be

---

¹ The figures given for the number of members of the Commission are intended for guidance only and should be adapted to individual situations, as indeed should all the provisions in this model agreement. By giving figures the authors of the model agreements intended to highlight the need for efficient commissions with relatively few members. They also wanted to give an indication of the *ratio* to be maintained between representatives of central authorities on the one hand and of regional authorities on the other.

Innan parterna vidtar de åtgärder som avses i ovanstående stycke skall de om nödvändigt samråda och utbyta all information av betydelse.

Artikel 6

Parterna skall sträva efter att genom skiljedom eller andra åtgärder lösa de tvistefrågor av lokal betydelse som måste lösas för att projekt om samarbete över riksgränser skall bli framgångsrika.

1.2 Mellanstatlig avtalsmodell om regionalt samråd över riksgränser

Inledande anmärkning: Detta avtal kan ingås antingen separat eller i samband med en eller flera av de mellanstatliga avtalsmodellerna (texter 1.1 till 1.5).

Artikel 1

För att främja samråd över riksgränser mellan regioner enligt bilagan till denna text skall parterna tillsätta en gemensam kommission (här nedan kallad "kommissionen"), och om nödvändigt en eller flera regionala kommittéer (här nedan kallade "kommittéer") för att behandla frågor angående samråd över riksgränser.

Artikel 2

1. Kommissionen och kommittéerna består av delegationer vars medlemmar väljs av var och en av parterna.

2. Varje delegation som ingår i kommissionen skall bestå av högst 8 medlemmar av vilka minst 3 skall företräda de regionala myndigheterna. Ordförandena i delegationer till kommittéerna eller deras ställföreträdare skall i egenskap av rådgivare delta i kommissionens arbete.¹

3. Kommittéerna skall bestå av . . . delegationer, var och en med . . . medlemmar och skall bildas på kommissionens tillskyndan i samförstånd med regionala och lokala myndigheter i gränsområden enligt detta avtal. Delegationer till kommittéerna skall bestå av representanter för dessa

---

¹ De tal som anges för antalet medlemmar av kommissionen är endast avsedda som vägledning och skall anpassas till särskilda situationer, vilket också bör ske med samtliga bestämmelser i denna avtalsmodell. Författarna till avtalsmodellerna avsåg att med dessa tal understryka behovet av effektiva kommissioner med relativt få medlemmar. De önskade också antyda den proportion som bör upprätthållas mellan representanter från centrala myndigheter å ena sidan och från regionala myndigheter å andra sidan.

composed of representatives of those authorities or of regional or local bodies. One delegate shall be appointed by the central authorities. He shall, where appropriate, be chosen from among the bodies representing the central authorities in the frontier areas for which the Committees are responsible.

4. The Commission shall meet at least once per year. The Committees shall meet as required, but at least twice per year.

5. The Commission and the Committees shall draw up their own rules of procedure.

Article 3

Each Party shall defray the expenditure of its own delegation to the Commission.

The expenditure of delegations to the Committees shall be defrayed by the authorities forming such delegations.

Article 4

For purposes of co-ordination and continuity in the work of the Commission and the Committees, the Parties shall if need be establish a Secretariat whose composition, headquarters, manner of operation and financing shall be laid down in an ad hoc arrangement between them, as proposed by the Commission. Failing agreement between the Parties, the Commission itself may establish such a Secretariat.

Article 5

The frontier areas covered by this agreement shall be specified in an Annex thereto, the content of which may be amended simply by an exchange of notes.

Article 6

1. The matters dealt with under transfrontier consultation shall be those arising in the following fields:¹

- urban and regional development;
- transport and communications (public transport, roads and motorways, joint airports, waterways, seaports, etc.);

---

¹ This list is given merely for guidance and should be adapted to each co-operation project. It is not to be interpreted as modifying the powers vested in territorial authorities by domestic law. Both central and regional authorities are, after all, represented on the Commission.

myndigheter eller för regionala eller lokala organ. En delegat skall utnämnas av de centrala myndigheterna. Denne skall, där så är lämpligt, väljas från de organ som företräder de centrala myndigheterna i de gränsområden för vilka kommittéerna är ansvariga.

4. Kommissionen skall sammanträda minst en gång om året. Kommittéerna skall sammanträda efter behov, dock minst två gånger om året.

5. Kommissionen och kommittéerna skall fastställa sin egen arbetsordning.

Artikel 3

Varje part skall bestrida kostnaderna för sin egen delegation till kommissionen. Kostnader för delegationer till kommittéerna skall bestridas av de myndigheter som bildar dessa delegationer.

Artikel 4

För att skapa samordning och sammanhang i kommissionens och kommittéernas arbete skall parterna om nödvändigt upprätta ett sekretariat vars sammansättning, säte, arbetssätt och finansiering skall fastställas i en ad hoc-överenskommelse mellan parterna enligt kommissionens förslag. Uppnås ej enighet mellan parterna, kan kommissionen själv upprätta ett sådant sekretariat.

Artikel 5

De gränsområden som berörs av detta avtal skall närmare anges i en bilaga vars innehåll kan ändras enbart genom notväxling.

Artikel 6

1. De frågor som skall behandlas under samråd över riksgränser skall ligga inom följande områden:¹

- tätorts- och regional utveckling;
- transport och kommunikationer (kollektivtrafik, vägar och motorvägar, gemensamma flygplatser, vattenvägar, hamnar, etc.);

---

¹ Denna förteckning ges endast som vägledning och skall anpassas efter varje samarbetsprojekt. Den skall inte tolkas så att den ändrar de befogenheter som lokala och regionala myndigheter har enligt nationell lagstiftning. Både centrala och regionala myndigheter är trots allt företrädare i kommissionen.

- energy (power stations, gas electricity and water supplies);
- nature conservation (places requiring protection, recreation areas, natural parks, etc.);
- water conservation (pollution control, treatment plants, etc.);
- protection of the atmosphere (air pollution, noise abatement, noise-free zones, etc.);
- education, training and research;
- public health (e. g. use of medical facilities in one of the areas by the inhabitants of another);
- culture, leisure and sport (theatres, orchestras, sports centres, holiday homes and camps, youth centres, etc.);
- mutual assistance in disaster relief (fire, flood, epidemics, air crashes, earthquakes, mountain accidents, etc.);
- tourism (joint projects for the promotion of tourism);
- problems relating to frontier workers (transport facilities, housing, social security, taxation, employment, unemployment, etc.);
- economic projects (new industry, etc.);
- miscellaneous projects (refuse disposal plant, sewerage, etc.);
- improvement of the agrarian system;
- social facilities.

2. The Parties may agree to amend this list by simply exchanging notes.

Article 7

1. Unless otherwise provided, the Commission shall be responsible for dealing with general matters and matters of principle, such as drawing up programmes for the Committees, co-ordination and contact with the central administrations concerned and with joint Commissions established before the entry into force of this agreement.

2. The Commission shall in particular be responsible for referring to the respective governments, as appropriate, its own and the Committees' recommendations and any projects for the conclusion of international agreements.

3. The Commission may avail itself of the services of experts for the investigation of particular questions.

Article 8

1. The primary function of the Committees shall be to investigate problems arising in the fields specified in Article 6 and to make proposals and recommendations accordingly. Such problems may be referred to them by the Commission, by the Parties' central, regional or local authorities and by

- energi (kraftstationer, gas, elektricitet och vattenförsörjning);
- naturvård (platser som kräver skydd, rekreationsområden, naturparker, etc.);
- vattenvård (kontroll av föroreningar, reningsanläggningar, etc.);
- luftvård (luftföroreningar, bullerminskning, bullerfria zoner, etc.);
- undervisning, utbildning och forskning;
- hälsovård (t. ex. nyttjande av vårdanläggningar i ett av områdena av invånarna i ett annat område);
- kultur, fritid och sport (teatrar, orkestrar, sportanläggningar, semesterhem och läger, ungdomsgårdar, etc.);
- ömsesidigt bistånd i katastrofsituationer (eldsvåda, översvämning, epidemier, flyghaverier, jordbävning, olyckor i bergen, etc.);
- turism (gemensamma projekt för främjande av turism);
- problem som gäller gränsarbetare (transportmöjligheter, bostäder, social trygghet, beskattning, sysselsättning, arbetslöshet, etc.);
- ekonomiska projekt (industriablering, etc.);
- diverse projekt (anläggning för sophantering, avloppsnät, etc.);
- förbättring av jordbrukssystemet;
- social service.

2. Parterna kan komma överens om att ändra denna förteckning enbart genom noteväxling.

Artikel 7

1. Om intet annat föreskrivs skall kommissionen vara ansvarig för behandlingen av allmänna frågor och principfrågor såsom utarbetande av program för kommittéerna, samordning och kontakt med berörda centrala förvaltningar samt med gemensamma kommissioner som tillsatts före detta avtals ikraftträdande.

2. Kommissionen skall i synnerhet, om så är lämpligt, vara ansvarig för att till respektive regeringar hänskjuta egna och kommittéernas rekommendationer samt projekt för ingående av internationella avtal.

3. Kommissionen kan anlita experter för undersökning av särskilda frågor.

Artikel 8

1. Kommittéernas främsta uppgift skall vara att undersöka problem som uppstår på i artikel 6 närmare angivna områden och komma med förslag och rekommendationer i enlighet därmed. Sådana problem kan hänskjutas till dem av kommissionen, parternas centrala, regionala eller lokala myndighe-

institutions, associations or other public or private bodies. They may also take up matters on their own initiative.

2. The Committees may, for the purpose of studying these matters, set up working parties. They may also avail themselves of the services of experts and request legal opinions or technical reports. The Committees shall, through the fullest possible consultation, seek to obtain results in keeping with the interests of the population concerned.

Article 9

1. The Committees shall inform the Commission of matters referred to them and of the conclusions which they have reached.

2. Where their conclusions require decisions by the Commission or by the respective governments, the Committees shall make recommendations to the Commission.

Article 10

1. Both the Commission and the Committees shall be empowered to settle matters of common interest which are referred to them with the members' agreement, provided that their members hold powers in respect thereof according to the legislation of the Parties.

2. The Commission and the Committees shall exchange information on the decisions reached in this respect.

Article 11

1. The delegations to the Commission or the Committees shall exchange information on the action taken by the competent authorities on recommendations made or agreements drafted in accordance with Article 7.2 and Article 9.2.

2. The Commission and the Committees shall consider the action required on the measures taken by the competent authorities referred to in paragraph 1.

1.3 Model inter-state agreement on local transfrontier consultation

Introductory note: This agreement may be concluded either individually or in conjunction with one or more of the model inter-state agreements (Texts 1.1 to 1.5).

ter och av institutioner, sammanslutningar eller andra offentliga eller privata organ. De kan även ta upp frågor på eget initiativ.

2. Kommittéerna kan tillsätta arbetsgrupper för att studera dessa frågor. De kan även anlita experter och begära juridiskt expertutlåtande eller tekniska rapporter. Kommittéerna skall genom så breda samråd som möjligt söka uppnå resultat som stämmer överens med den berörda befolkningens intressen.

Artikel 9

1. Kommittéerna skall informera kommissionen om de frågor som hänskjutits till dem och om de slutsatser de har kommit fram till.

2. Om deras slutsatser kräver beslut av kommissionen eller av respektive regeringar, skall kommittéerna utfärda rekommendationer till kommissionen.

Artikel 10

1. Både kommissionen och kommittéerna skall vara bemyndigade att avgöra frågor av gemensamt intresse, vilka hänskjuts till dem med medlemmarnas samtycke, under förutsättning att medlemmarna har befogenhet därtill enligt parternas lagstiftning.

2. Kommissionen och kommittéerna skall utbyta information om de beslut som fattats i detta hänseende.

Artikel 11

1. Delegationer till kommissionen eller kommittéerna skall utbyta information om de åtgärder som vidtagits av behöriga myndigheter till följd av rekommendationer och förslag till avtal enligt artikel 7.2 och 9.2.

2. Kommissionen och kommittéerna skall överväga den insats som krävs med anledning av de åtgärder som vidtagits av behöriga myndigheter enligt punkt 1.

1.3 Mellanstatlig avtalsmodell om lokalt samråd över riksgränser

Inledande anmärkning: Detta avtal kan ingås antingen separat eller i samband med en eller flera av de mellanstatliga avtalsmodellerna (texter 1.1 till 1.5).

Article 1

With a view to ensuring a fuller exchange of information and developing consultation between local authorities on either side of frontiers, the Parties call on such authorities to make a joint study of problems of common interest through consultation committees.

Article 2

The rules of procedure of such committees shall be agreed by their members. Higher authorities shall be associated with their proceedings or kept informed of them.

The consultation committees shall be associated with the work of regional transfrontier consultation commissions on terms to be decided by the latter, should such commissions have been set up in the regions in question. Similarly, these commissions shall give their assistance to the work of the consultation committees.

They may also act as advisory bodies in connection with the implementation of special inter-state agreements concluded in the context of transfrontier co-operation.

Article 3

The function of the consultation committees shall be to organise exchanges of information and consultations on both sides as well as to study matters of common interest and determine common aims.

Their activities shall be governed by respect for the responsibilities of their members and no transfer of powers shall be involved.

The members of these committees may, however, within the framework of co-operation agreements, decide together what measures or restrictions are to guide their respective activities or what preliminary consultation procedures they wish to see followed.

Article 4 (alternative)

To assist these consultation committees in their work, the local authorities concerned may, within the limits of the powers conferred on them under domestic law, form associations to provide a legal framework for their co-operation.

Such associations shall be set up under the civil law or commercial law applicable to associations in one of the States concerned. For the application of the legal system chosen, should the occasion arise, the conditions, formalities and particular authorisations concerning the nationality of members of the associations should be disregarded.

Artikel 1

I avsikt att trygga ett bättre informationsutbyte och utveckla samråd mellan lokala myndigheter på båda sidor om gränserna skall parterna anmoda dessa myndigheter att genom samrådskommittéer gemensamt studera problem av allmänt intresse.

Artikel 2

Medlemmarna i dessa kommittéer skall fastställa kommittéernas arbetsordning. Högre myndigheter skall vara knutna till deras arbete eller hållas underrättade om det.

Samrådskommittéerna skall vara knutna till det arbete som bedrivs av regionala samrådskommissioner med gränsöverskridande uppgifter på villkor som fastställs av de senare, om sådana kommissioner har tillsatts i berörda regioner. Dessa kommissioner skall likaledes bistå samrådskommittéerna i deras arbete.

De kan även fungera som rådgivande organ i samband med genomförandet av särskilda mellanstatliga avtal som ingåtts inom ramen för samarbete över riksgränser.

Artikel 3

Samrådskommittéernas uppgift skall vara att organisera informationsutbyte och samråd på båda sidor såväl som att studera frågor av allmänt intresse samt fastställa gemensamma mål.

Deras verksamhet skall styras av respekt för medlemmarnas ansvar och ingen överföring av befogenheter skall få ske.

Medlemmarna av dessa kommittéer kan emellertid inom ramen för samarbetsavtal gemensamt besluta om vilka åtgärder eller begränsningar som skall vara vägledande för deras respektive verksamhet eller vilka preliminära samrådsförfaranden de vill följa.

Artikel 4 (alternativ)

För att bistå dessa samrådskommittéer i deras arbete kan berörda lokala myndigheter inom gränserna för sina befogenheter enligt nationell lagstiftning bilda sammanslutningar för att ge en rättslig ram för samarbetet.

Dessa sammanslutningar skall bildas enligt den privaträtt eller handelsrätt som gäller för sammanslutningar i en av de berörda staterna. Vid tillämpningen av det valda rättssystemet skall bortses från eventuella villkor, formkrav och särskilt tillstånd som gäller nationaliteten hos medlemmarna i sammanslutningen.

Information till högre myndigheter enligt artikel 2 skall omfatta all

The information provided to the higher authorities, conforming to Article 2, will include all information on the activities of the associations mentioned in the present article.

1.4 Model inter-state agreement on contractual transfrontier co-operation between local authorities

Introductory note: This agreement may be concluded either individually or in conjunction with one or more of the draft inter-state agreements (Texts 1.1 to 1.5).

Article 1

Transfrontier co-operation between local authorities shall be conducted *inter alia* by means of administrative, economic or technical contracts.

Article 2

Transfrontier co-operation contracts shall be concluded by local authorities within the limits of their powers under domestic law.

They shall *inter alia* relate to the provision of supplies or services, the taking of joint action, the creation of associations established on the basis of civil or commercial law of one of the States parties or the membership of such an association.¹

Article 3

The Parties to such a contract shall specify the law applicable thereto by reference to the law of contracts (both public and private) of one of the States parties to this agreement.

They shall also specify, as far as is necessary, those derogations that may be made from such provisions of that law as are not binding.

Failing any relevant stipulation in the contract, the law applicable shall be that of the State of whichever local authority is responsible thereunder for providing the principal service, or failing this, the local authority with the most important financial involvement.

Under all circumstances the persons subject to the local authorities parties to the contract shall retain any right to take action against or seek remedy from the said authorities which they would have enjoyed with regard to the authorities if the latter had retained their duty to provide the said persons with the supplies or services in question. The local authorities against which

---

¹ The coherence of this agreement remains the same whether or not this paragraph is included.

information om den verksamhet som bedrivs av sammanslutning enligt denna artikel.

1.4 Mellanstatlig avtalsmodell om kontraktsevenligt samarbete över riksgränser mellan lokala myndigheter

Inledande anmärkning: Detta avtal kan ingås antingen separat eller i samband med en eller flera av de mellanstatliga avtalsutkasten (texter 1.1 till 1.5).

Artikel 1

Samarbete över riksgränser mellan lokala myndigheter skall bedrivas bl. a. genom kontrakt av administrativ, ekonomisk eller teknisk natur.

Artikel 2

Kontrakt om samarbete över riksgränser skall ingås av lokala myndigheter inom ramen för deras befogenheter enligt nationell lagstiftning.

De skall bl. a. avse tillhandahållande av varor eller tjänster, gemensamt handlande, bildande av sammanslutningar på grundval av privaträtt eller handelsrätt i en av de deltagande staterna eller medlemskap i sådan sammanslutning.¹

Artikel 3

Parterna i ett sådant kontrakt skall ange gällande rätt genom hänvisning till avtalsrätten (både offentlig och privat) i en av de stater som är part i detta avtal.

De skall även i mån av behov ange de inskränkningar som kan göras i icke bindande bestämmelser i denna rätt.

Om inte någon tillämplig bestämmelse härom finns i kontraktet, skall den stats lagar gälla vars lokala myndighet enligt dessa lagar är ansvarig för huvuddelen av servicen, eller om sådana myndigheter saknas, den lokala myndighet med det största ekonomiska engagemanget.

Under alla omständigheter skall de personer som berörs av verksamhet hos de lokala myndigheter som är parter i kontraktet behålla rätten att vidta lagliga åtgärder mot eller söka gottgörelse hos dessa myndigheter, under förutsättning att de skulle ha haft en sådan rätt gentemot myndigheterna om dessa hade behållit sin skyldighet att tillhandahålla dessa personer ifrågava-

---

¹ Sammanhanget i detta avtal förblir detsamma oavsett om denna punkt toges med.

such action is taken or from which remedies are sought shall be entitled to institute proceedings against those local authorities which have assumed responsibility for providing the supplies or services.

Article 4

Proposals for the conclusion or amendment of contracts shall be simultaneously subject in each State to the ordinary rules governing intervention by higher authorities. However, no approval shall be required from authorities parties to the contract. Any decision taken by a higher authority which may prevent the conclusion or application, or which may provoke the cancellation, of a transfrontier co-operation contract, should imply previous consultation with the corresponding higher authorities of the other States concerned.

Article 5

In the event of a dispute, the competent judicial authority shall be determined by the applicable law. However, transfrontier co-operation contracts may include arbitration clauses. Notwithstanding any such clauses users and third parties shall retain any existing legal remedies against the local authorities of the State to which they belong, it lying with those authorities to seek redress against the defaulting co-contractor.

Higher authorities shall take all measures in their power to secure the prompt execution of judicial decisions, whatever the nationality of the court from which they emanated.

Article 6

Contracts concluded under this agreement shall remain in effect after its denunciation. However, the contracts will include a clause authorising the parties to terminate such contracts, subject to five years' notice, in the event of the denunciation of the present agreement. The States parties will have the power to bring about the application of this clause.

1.5 Model inter-state agreement on organs of transfrontier co-operation between local authorities

Introductory note: This agreement may be concluded either individually or in conjunction with one or more of the model inter-state agreements (Texts 1.1 to 1.5).

rande varor eller tjänster. De lokala myndigheter mot vilka åtgärder vidtas eller hos vilka gottgörelse söks skall ha rätt att vidta lagliga åtgärder mot de lokala myndigheter som har påtagit sig ansvaret att tillhandahålla varorna eller tjänsterna.

Artikel 4

Förslag till ingående eller ändring av kontrakt skall i varje stat samtidigt vara föremål för de vanliga regler som gäller för ingripande av högre myndigheter. Godkännande från myndigheter som är parter i kontraktet skall dock inte krävas. Beslut av högre myndighet som kan hindra ingående eller tillämpning eller som kan leda till annullering av kontrakt om samarbete över riksgränser bör förutsätta föregående samråd med motsvarande högre myndigheter i de andra berörda staterna.

Artikel 5

I händelse av tvist skall behörig dömande myndighet fastställas enligt gällande lagstiftning. Dock kan kontrakt om samarbete över riksgränserna innehålla skiljedomsklausuler. Utan hinder av sådana klausuler skall konsumenter och tredje man behålla existerande rättsliga medel mot de lokala myndigheterna i den stat de hör hemma, då det åvilar dessa myndigheter att söka gottgörelse hos den medkontrahent som inte uppfyller sina förpliktelser.

Högre myndigheter skall vidta alla åtgärder i deras makt för att säkra omedelbar verkställighet av domstolsutslag oavsett nationaliteten hos den domstol från vilken de härrör.

Artikel 6

Kontrakt som ingåtts enligt detta avtal skall förbli i kraft efter avtalets uppsägning. Kontrakten skall emellertid innehålla en klausul som tillåter parterna att säga upp sådana kontrakt med fem års varsel i händelse av uppsägning av detta avtal. Deltagande stater skall ha befogenhet att tillse att denna klausul tillämpas.

1.5 Mellanstatlig avtalsmodell rörande organ för samarbete över riksgränser mellan lokala myndigheter

Inledande anmärkning: Detta avtal kan ingås antingen separat eller i samband med en eller flera av de mellanstatliga avtalsmodellerna (texter 1.1 till 1.5).

Article 1

For the purposes which they are permitted under domestic law to pursue through an association or consortium, local authorities and other public-law bodies may take part in associations or consortia of local authorities formed in the territory of another Party in accordance with the latter's domestic law.

Article 2

Within the limits of their members' powers, the associations or consortia referred to in Article 1 shall be entitled to pursue their activities arising out of their statutory purpose in the territory of each of the Parties concerned. In so doing, they shall be subject to the rules laid down by that State, unless exceptions are allowed by that State.

Article 3

1. The instrument of establishment of the association or consortium, the articles of association and any alterations thereto shall be subject to approval by the higher authorities of all the local authorities participating. The same shall apply to admission to an already existing association or consortium.

2. The population concerned shall be notified of such instruments and the approval thereof, in accordance with each country's normal publicity arrangements. The same shall apply to any change in official headquarters and to any decisions regarding the persons authorised to act on behalf of the association or consortium and the limits of their powers.

3. The above instruments shall be drawn up in the official languages in use in each of the States where they are to have effect. Each such version of the text shall be authentic.

Article 4

1. The articles of association shall specify rules governing the association's or consortium's relations in law. They shall include the subjects required by the relevant legislation, in accordance with Article 1. In every case, they shall designate its members, its name and its headquarters. They shall determine the purpose of the association or consortium and, where appropriate, the functions of its installations and the location thereof. They shall determine the manner of appointment of the managerial and administrative bodies, the extent of the members' obligations and their contribution to joint expenditure. The management bodies shall include at least one representative of the member local authorities of each country. The articles of association shall

Artikel 1

För de syften som lokala myndigheter och andra offentligrättsliga organ enligt nationell lagstiftning tillåts uppnå genom en sammanslutning eller ett konsortium kan de delta i sammanslutningar eller konsortier av lokala myndigheter, som har bildats på en annan parts territorium enligt denna parts nationella lagstiftning.

Artikel 2

Sammanslutningar eller konsortier enligt artikel 1 skall inom ramen för medlemmarnas befogenheter ha rätt att bedriva verksamhet i enlighet med deras stadgeenliga syfte på var och en av berörda parters territorium. När så sker, skall de vara underkastade av den berörda staten fastställda regler, såvida inte undantag tillåts av denna stat.

Artikel 3

1. Sammanslutningens eller konsortiets etableringsinstrument, bolagsordning eller motsvarande bestämmelser och ändringar däri skall godkännas av samtliga deltagande lokala myndigheters högre myndigheter. Detsamma skall gälla för inträde i redan existerande sammanslutning eller konsortium.

2. Den berörda befolkningen skall underrättas om sådana instrument och godkännande av dem enligt varje lands vanliga kungörelseförfarande. Detsamma skall gälla för varje ändring av ledningens säte och för beslut rörande personer som är bemyndigade att företräda sammanslutningen eller konsortiet samt ramen för deras befogenheter.

3. Ovannämnda instrument skall upprättas på de officiella språk som används i var och en av de stater där de skall gälla. Varje sådan version av texten skall äga lika vitsord.

Artikel 4

Bolagsordningen eller motsvarande bestämmelser skall ange de regler som styr sammanslutningens eller konsortiets rättsliga förhållanden. Den skall omfatta de frågor som krävs av relevant lagstiftning enligt artikel 1. Den skall alltid ange medlemmar, namn och säte. Den skall fastställa sammanslutningens eller konsortiets syfte, och där så är lämpligt, anläggningarnas funktion och belägenhet. Den skall fastställa hur ledning och administrativa organ skall utses, omfattningen av medlemmarnas förpliktelser och deras bidrag till gemensamma utgifter. Styrorganen skall bestå av minst en representant från varje lands lokala myndigheter som är medlemmar. Bolagsordningen eller motsvarande bestämmelser skall fastställa den beslutande församlingens

determine the composition and the mode of deliberation of the General Assembly, the form of minutes of sittings, the mode of dissolution or liquidation and the rules governing budgets and accounts.

2. The articles shall also include a provision whereby members may withdraw from the association on giving a period of notice which will be fixed by the articles, after settlement of any debts to the association and on payment to the association of compensation, as assessed by experts, in respect of investment effected or expenditure incurred by the association for or on behalf of the members concerned. They shall also specify rules governing members' dismissal or exclusion for failure to honour their undertakings.

Article 5

The Parties undertake to give the authorisation necessary to the accomplishment within their territory by the association or consortium of its task, subject to the requirements of public policy and public safety.

Article 6

Where, pursuant to domestic law, the association or consortium may not, on the territory of a State, exercise certain powers, rights or advantages necessary to the accomplishment of its task for the benefit of that State's member local authorities, the latter shall have the right and the duty to act for and on behalf of the association or consortium for the purpose of exercising or securing these powers, rights or advantages.

Article 7

1. Powers of supervision or control over the association or consortium shall be exercised, in accordance with domestic law, by the responsible authorities of the state in which its headquarters are located. Such authorities shall also ensure that the interests of local authorities of other States are safeguarded.

2. The responsible authorities of the other States shall have a right to information on the activities and decisions of the association or consortium and on action taken in the exercise of supervision or control. They shall, in particular, be supplied on request with the adopted texts and minutes of meetings of the bodies of the association or consortium, the annual accounts and the draft budget, if any, insofar as domestic law requires that these be communicated to the authorities responsible for supervision or control. They may communicate directly with the bodies of the association or consortium

sammansättning och hur överläggningarna skall ske, mötesreferatens form, upplösnings- eller likvidationssätt samt bestämmelser om budget och räkenskaper.

2. Bestämmelserna skall även omfatta en regel varigenom medlemmar kan utträda ur sammanslutningen enligt fastställd uppsägningstid efter reglering av eventuella skulder till sammanslutningen och betalning till sammanslutningen av skadestånd, som fastställts av experter, för gjorda investeringar eller utgifter som sammanslutningen ådragit sig för eller på berörda medlemmars vägnar. De skall även ange regler för medlemmars avgång eller uteslutning på grund av att de inte har fullgjort sina förpliktelser.

Artikel 5

Parterna åtar sig att ge nödvändigt bemyndigande för att sammanslutningen eller konsortiet inom deras territorium skall kunna fullgöra sina uppgifter med förbehåll för vad som krävs av offentlig politik och den allmänna säkerheten.

Artikel 6

Då sammanslutningen eller konsortiet beroende på nationell lagstiftning, på en viss stats territorium, inte kan utöva vissa befogenheter, rättigheter eller utnyttja fördelar som är nödvändiga för fullgörande av dess uppgift till gagn för denna stats myndigheter som är medlemmar, skall denna ha rätt och skyldighet att handla för och på sammanslutningens eller konsortiets vägnar för att utöva eller säkerställa dessa befogenheter, rättigheter eller fördelar.

Artikel 7

1. Tillsyns- eller kontrollbefogenheter över sammanslutningen eller konsortiet skall utövas enligt nationell lagstiftning av ansvariga myndigheter i den stat där sätet finns. Dessa myndigheter skall även säkerställa att lokala myndigheters intressen i andra stater tillvaratas.

2. Ansvariga myndigheter i de andra staterna skall ha rätt till information om sammanslutningens eller konsortiets verksamhet och beslut samt om de åtgärder som vidtagits för utövande av tillsyn eller kontroll. De skall särskilt, på anmodan, få antagna texter och protokoll från sammanslutningens eller konsortiets möten, årsräkenskaper och eventuella budgetförslag i den mån nationell lagstiftning kräver att dessa skall tillställas ansvariga tillsyns- eller kontrollmyndigheter. De kan ta direkt kontakt med sammanslutningens eller konsortiets organ och med tillsyns- eller kontrollmyndigheterna, framlägga

and with the supervisory or controlling authorities, submit observations to them or ask to be directly consulted in specific instances and on specific matters.

3. The responsible authorities of the other States shall also have the right to notify the association or consortium that they object to those authorities falling under their jurisdiction continuing to take part in the association or consortium. Such notification, duly justified, shall be deemed to be grounds for exclusion and shall be specified as such in the association's articles. The authorities referred to in paragraphs 1 and 2 of this Article shall also be entitled to be represented by a delegate to the management bodies of the association or consortium; such delegate shall be entitled to attend all the bodies' meetings and to receive their agendas and minutes.

Article 8

The supplies or services with which the association or consortium is to be entrusted, in accordance with its articles, in the territory of its members shall be provided on its responsibility, thereby completely releasing its members from their obligations in respect thereof. The association or consortium shall also be responsible vis-à-vis users and third parties. The latter shall, however, retain, with regard to the local authorities for and on whose behalf the supplies or services are provided, all such rights of action and legal remedy as they would enjoy if the authorities themselves had retained the obligation to provide them with the supplies and services concerned. The authorities against whom such action or recourse is directed may themselves take action against the association.

Article 9

1. Failing conciliation, disputes between the association and its members, or between several members, regarding its operation shall be referred to the administrative and judicial authorities of the State in which the headquarters of the association or consortium are located.

2. All disputes other than those referred to in paragraph 1 may be referred to the administrative and judicial authorities according to the ordinary rules applying in the territory of the States parties, unless those interested decide to refer such disputes to a tribunal which they may designate.

3. The states parties will take the necessary measures in order to ensure the execution on their territory of decisions and judgements, relating to the above provisions.

sina iakttagelser för dem eller be om att bli direkt rådfrågade i speciella fall och frågor.

3. Ansvariga myndigheter i de andra staterna skall även ha rätt att underrätta sammanslutningen eller konsortiet om att de motsätter sig att myndigheter under deras ansvarsområde fortsätter att ingå i sammanslutningen eller konsortiet. Sådan underrättelse, vederbörligen motiverad, skall anses utgöra grund för uteslutning och skall anges som sådan i bolagsordningen eller motsvarande bestämmelser. Myndigheter enligt punkt 1 och 2 i denna artikel skall även ha rätt att vara företrädare av en delegat i sammanslutningens eller konsortiets styrorgan; denna delegat skall ha rätt att närvara vid samtliga möten i dessa organ och att få deras dagordning och protokoll.

Artikel 8

De varor eller tjänster som inom medlemmarnas territorium skall anförtros åt sammanslutningen eller konsortiet enligt dess bolagsordning eller motsvarande bestämmelser skall tillhandahållas på dess ansvar varigenom medlemmarna fullständigt befrias från sina förpliktelser i detta hänseende. Sammanslutningen eller konsortiet skall även ansvara gentemot konsument och tredje man. Dessa skall likväl då det gäller lokala myndigheter för och på vilkas vägnar varorna eller tjänsterna tillhandahålls behålla alla de rättigheter att vidta laga åtgärder och söka skadestånd som de skulle ha åtnjutit, om myndigheterna själva behållit förpliktelsen att tillhandahålla dem berörda varor och tjänster. Myndigheter mot vilka laga åtgärder vidtagits eller som är föremål för regresskrav kan själva vidta laga åtgärder mot sammanslutningen.

Artikel 9

1. Kan förlikning inte uppnås, skall tvister rörande verksamheten mellan sammanslutningen och dess medlemmar eller mellan flera medlemmar hänskjutas till administrativa och dömande myndigheter i den stat i vilken sammanslutningens eller konsortiets säte finns beläget.

2. Alla övriga tvister förutom de som avses i punkt 1 kan hänskjutas till administrativa och dömande myndigheter enligt de vanliga regler som gäller på de deltagande staternas territorium, såvida intressenterna inte beslutar att hänskjuta dessa tvister till en särskilt utsedd domstol.

3. De deltagande staterna skall vidta nödvändiga åtgärder för att på sitt territorium säkerställa verkställighet av beslut och domar i vad avser ovanstående bestämmelser.

Article 10

The associations or consortia created according to this agreement shall remain in effect after the denunciation of this agreement, though without prejudice to the provisions of Article 7, paragraph 3.

2. Outline agreements, statutes, and contracts between local authorities

Introductory note:

Outline agreements, contracts and statutes intended for local authorities

Like States, local authorities could be offered a choice of agreements and contracts. In fact, such a choice already exists in a number of countries, as is shown by the appreciable volume of documentation on agreements concluded that has already been assembled.

The proposed system comprises six outline agreements, contracts and statutes corresponding to different degrees and formulac of local transfrontier co-operation. According to the scope and state of national legislation, these outlines may either be put to immediate use or may be subordinated to the adoption of an inter-state agreement governing their use.

In general, the conclusion of inter-state agreements, even when it does not seem absolutely essential, could help to clarify the conditions on which these agreements may be used by the local authorities. In any event, the conclusion of an inter-state agreement would seem to be a prerequisite for recourse to the agreement numbered 2.6 (transfrontier co-operation organs).

This system of outline agreements intended for local authorities corresponds to the model inter-state agreements. Reference is made to the inter-state agreements in the introductory note to each outline.

It is then possible to integrate the agreements and organs set up at local level, into the structures of transfrontier consultation to be set up at regional or national level. For example, the local liaison committees (outline 2.1) could be integrated into the structure of the Commissions, Committees and working parties stipulated in the model inter-state agreement on regional transfrontier consultation (1.2).

Also, these models have been designed on a schematic basis, as it was not possible to take a global view of all the problems that could arise in each particular case. The outlines are a valuable guide, but may be amended according to the needs encountered by the local authorities using them.

Likewise, local authorities must determine means of encouraging citizen participation in transfrontier consultation in the socio-cultural sphere. Such participation would certainly overcome the psychological obstacles sometimes seriously impeding transfrontier co-operation. Consultation, supported

Artikel 10

Sammanslutningar eller konsortier som bildats enligt detta avtal skall förbli i kraft efter uppsägning av detta avtal, dock utan förfång för bestämmelserna i artikel 7, punkt 3.

2. Förslag till avtal, stadgar och kontrakt mellan lokala myndigheter

Inledande anmärkning:

Förslag till avtal, kontrakt och stadgar avsedda för lokala myndigheter

I likhet med stater kan lokala myndigheter erbjudas ett urval av avtal och kontrakt. Sådant urval föreligger i själva verket redan i ett antal länder, vilket framgår av den avsevärda dokumentation om ingångna avtal som redan har samlats.

Det föreslagna systemet omfattar sex förslag till avtal, kontrakt och stadgar som motsvarar olika grader och former för lokalt samarbete över riksgränser. Dessa förslag kan beroende av innehållet i och tillämpningsområdet för nationell lagstiftning antingen tas i omedelbart bruk eller göras beroende av antagande av mellanstatligt avtal som reglerar dess användning.

I allmänhet kan ingående av mellanstatliga avtal, t. o. m. då det inte syns absolut nödvändigt, bidra till att klargöra de villkor på vilka dessa avtal kan användas av lokala myndigheter. I varje fall torde ingående av ett mellanstatligt avtal vara en förutsättning för användning av avtal nummer 2.6 (organ för samarbete över riksgränser).

Detta system med ramavtal avsedda för lokala myndigheter motsvarar de mellanstatliga avtalsmodellerna. Hänvisning görs till de mellanstatliga avtalen i den inledande anmärkningen till varje förslag.

Det är sedan möjligt att integrera avtal och organ som upprättats på lokal nivå i det system för samråd över riksgränser som skall inrättas på regional eller lokal nivå. Lokala kontaktkommittéer (förslag 2.1) kan t. ex. integreras i det system av kommissioner, kommittéer och arbetsgrupper som föreskrivs i den mellanstatliga avtalsmodellen rörande regionalt samråd över riksgränser (1.2).

Även dessa modeller har utarbetats på en schematisk grundval, då det inte var möjligt att få en fullständig överblick av samtliga problem som kan uppstå i varje enskilt fall. Förslagen utgör en värdefull vägledning men kan ändras enligt behoven hos de lokala myndigheter som använder dem.

Lokala myndigheter måste också finna vägar att uppmuntra medborgare att delta i samråd över riksgränser på det socialkulturella området. Sådant deltagande skulle säkert övervinna de psykologiska hinder som ibland allvarligt står i vägen för samarbete över riksgränser. Samråd med stöd av

by public interest, would also benefit from a solid foundation. One way of encouraging public participation would be to have recourse to an association. Thus, one of the outlines (2.3) concerns the setting up of a private law association.

2.1 Outline agreement on the setting up of a consultation group between local authorities

Introductory note: Normally, the creation of such a group is possible without the need for inter-state agreements. There are numerous examples of such a possibility. However, if legal or other uncertainties exist, an inter-state agreement would provide the conditions under which such consultation could be used (see model agreement 1.3).

Purpose of the group and headquarters

Article 1

The local authorities Parties to this Agreement undertake to co-ordinate their efforts in the following fields within their powers (specify the field(s) of responsibility or refer to "local problems"). For this purpose, they hereby establish a Consultation Group, hereinafter referred to as "the Group", with headquarters at . . .

The Group's function shall be to ensure the exchange of information, co-ordination and consultation between its members in the fields specified in the preceding sub-paragraph. The member authorities undertake to supply it with all information necessary for the discharge of its function and to consult each other, via the Group, prior to the adoption of decisions or measures affecting the fields specified above.

Membership

Article 2

Each participating local authority shall be represented in the Group by a delegation of . . . members appointed by it. Each delegation may, with the Group's agreement, be accompanied by representatives of private socio-economic bodies and by experts (this alternative excludes entities other than local authorities from membership, which distinguishes this arrangement from the private law association dealt with under 2.3).

Possible variant: The number of members in each delegation may vary. Membership shall be open to local and regional authorities, socio-economic groups and private persons subscribing to this agreement. The Group shall decide on the admission of new members. Each delegation may, with the Group's agreement, be accompanied by representatives of private bodies and by experts.

allmänhetens intresse skulle även ha nytta av en fast grund. Ett sätt att uppmuntra allmänhetens deltagande vore att använda en sammanslutning. Sålunda berör ett av förslagen (2.3) bildande av privaträttslig sammanslutning.

2.1 Ramavtal rörande tillsättande av samrådsgrupp mellan lokala myndigheter

Inledande anmärkning: Normalt är det möjligt att bilda sådan grupp utan stöd av mellanstatliga avtal. Det finns talrika exempel på detta. Om emellertid osäkerhetsmoment av rättslig eller annan natur föreligger, kunde ett mellanstatligt avtal föreskriva villkoren för utnyttjande av sådant samråd (se avtalsmodell 1.3).

Gruppens syfte och säte

Artikel 1

De lokala myndigheter som är parter i detta avtal åtar sig att samordna sina insatser på följande områden inom sin kompetens (ange område(n) eller hänvisa till "lokala problem"). I detta syfte upprättar de härmed en samrådsgrupp, nedan kallad "gruppen", med säte i . . .

Gruppens uppgift skall vara att säkerställa informationsutbyte, samordning och samråd mellan dess medlemmar på i föregående stycke angivna områden. Medlemsmyndigheterna åtar sig att förse gruppen med all nödvändig information för att den skall kunna fullgöra sin uppgift samt att samråda genom gruppen före godkännande av beslut eller åtgärder som berör ovan angivna områden.

Medlemskap

Artikel 2

Deltagande lokal myndighet skall vara företrädd i gruppen av en delegation på . . . medlemmar som utses av myndigheten. Delegation kan med gruppens samtycke åtföljas av representanter för privata samhälls-ekonomiska organ samt av experter (detta alternativ utesluter andra organ än lokala myndigheter från medlemskap, vilket skiljer detta arrangemang från privaträttslig sammanslutning enligt 2.3).

Möjlig variant: Antalet medlemmar i varje delegation kan variera. Medlemskap skall vara öppet för lokala och regionala myndigheter, samhälls-ekonomiska grupper och privatpersoner som skriver under detta avtal. Gruppen skall besluta om nya medlemmars inträde. Delegation kan med gruppens samtycke åtföljas av representanter för privata organ och av experter.

Terms of reference

Article 3

The Group may deliberate on all matters specified in Article 1. All questions on which a consensus is reached, and recommendations which the Group decides to make to the relevant authorities or groups, shall be recorded in the minutes.

The Group shall be authorised to commission studies and investigations on matters within its competence.

Article 4

The members of the Group may agree to entrust the Group with the execution of certain well-defined practical duties. The Group may also carry out any tasks entrusted to it by other agencies.

Operation

Article 5

The Group shall draw up its own rules of procedure.

Article 6

The Group shall, as a general rule, be convened twice a year, or at the request of one-third of its members proposing the entry of an item on its agenda.

Notice of the meeting must be given and the agenda circulated at least 15 days in advance, in order that the deliberations may be prepared by each of the institutions represented.

Article 7

The Group shall appoint from among its members a permanent Bureau whose membership and powers it shall determine.

The Chair shall be taken in accordance with the rules of procedure or, where they do not apply, by the oldest member present.

Relations with outside persons and higher authorities

Article 8

In relations with outside persons, the Group shall be represented by its Charirman, except as otherwise provided for in the rules of procedure. Higher authorities, to which members of the Group belong, may obtain from

Direktiv

Artikel 3

Gruppen kan överlägga om samtliga frågor enligt artikel 1. Samtliga frågor i vilka enighet uppnås samt rekommendationer som gruppen beslutar utfärda till berörda myndigheter eller grupper skall införas i mötesprotokollen.

Gruppen skall ha bemyndigande att låta utföra studier och undersökningar av frågor inom dess kompetens.

Artikel 4

Gruppens medlemmar kan komma överens om att till gruppen överlåta vissa närmare angivna praktiska uppgifter. Gruppen kan även utföra eventuella uppgifter som ålagts den av andra organ.

Verksamhet

Artikel 5

Gruppen skall själv fastställa sin arbetsordning.

Artikel 6

Gruppen skall i regel sammankallas två gånger per år eller om en tredjedel av medlemmarna föreslår införande av en punkt på dagordningen.

Kallelse till mötet och utsändande av dagordningen måste ske minst 15 dagar i förväg för att överläggningarna skall kunna förberedas av var och en av de företrädde institutionerna.

Artikel 7

Gruppen skall bland medlemmarna utse en permanent byrå och fastställa dess sammansättning och befogenheter.

Ordförandeskapet skall utövas enligt arbetsordningen eller, då den inte tillämpas, av den äldste närvarande medlemmen.

Förhållande till utomstående personer och högre myndigheter

Artikel 8

Då det gäller kontakt med utomstående personer skall gruppen företräddas av ordförande såvida inte annat föreskrivs i arbetsordningen. Högre myndigheter, som medlemmar i gruppen tillhör, kan från gruppen erhålla

the Group such information as they may request on the Group's work and shall be authorised to send an observer to its meetings.

Secretariat and finance

Article 9

Secretarial services shall be provided by one of the member institutions (with or without a system of annual replacement).

Each authority shall be required to contribute to the cost of secretarial services as specified hereunder:

.....
.....

Information and documentation shall normally be circulated in the language of the State from which it originates.

Accession and withdrawal

Article 10

Membership of the Group shall be open to such additional local and regional authorities as may subscribe to this agreement. The Group shall decide on the admission of new members.

Article 11

Any member may withdraw from the Group by notifying the Chairman to that effect. The withdrawal of a member from the Group shall not affect its operation unless otherwise decided upon by the Group.

Article 12

The Parties shall inform the Secretary General of the Council of Europe of the conclusion of this agreement and supply him with the text.

2.2 Outline agreement on co-ordination in the management of transfrontier local public affairs

Introductory note: In several States this type of transfrontier co-operation agreement is already possible. Where this is not the case, the conditions under which such an agreement could be used should be defined within the framework of an inter-state agreement (see model agreement 1.3).

information om gruppens arbete (på begäran) och skall vara bemyndigade att sända en observatör till dess möten.

Sekretariat och finansiering

Artikel 9

Sekretariatstjänster skall tillhandahållas av en av medlemsinstitutionerna (med eller utan system för årligt förnyande).

Varje myndighet skall bidra till att täcka kostnaderna för sekretariatstjänsterna enligt nedan:

.....
.....

Information och dokumentation skall i regel cirkuleras på den statens språk från vilken den härrör.

Anslutning och utträdande

Artikel 10

Medlemskap i gruppen skall vara öppet för ytterligare lokala och regionala myndigheter som undertecknar detta avtal. Gruppen beslutar om nya medlemmars inträde.

Artikel 11

Medlem kan utträda ur gruppen genom att underrätta ordföranden därom. Medlems utträde ur gruppen skall inte påverka gruppens verksamhet såvida inte gruppen beslutar annorlunda.

Artikel 12

Parterna skall underrätta Europarådets generalsekreterare om ingåendet av detta avtal och översända texten till honom.

2.2 Ramavtal om samordning i fråga om handhavande av gränsöverskridande offentlig verksamhet på lokal nivå

Inledande anmärkning: I flera stater är denna typ av avtal rörande samarbete över riksgränser redan möjlig. Där detta inte är fallet, kan villkoren för användning av sådant avtal anges inom ramen för ett mellanstatligt avtal (se avtalsmodell 1.3).

Purpose of the agreement

Article 1

Article 1 specifies the purpose of the agreement (e. g. harmonious development of frontier regions) and the fields concerned.

Territory covered by the agreement

Article 2

Article 2 should specify the territories covered by the agreement on either side (or on all three sides) of the frontier.

Undertakings

Article 3

Article 3 should define the means of achieving the aims of the agreement (Article 1). According to the material purpose of the agreement, the following undertakings may be specified:

- the Parties undertake to comply with a prior consultation procedure before reaching decisions on a number of measures they have to take within the limits of their powers and of the territory administered by them;
- the Parties undertake, within their territory and within the limits of their powers, to take the measures necessary to the achievement of the agreement's objectives;
- the Parties undertake to do nothing detrimental to the objectives of this agreement.

Co-ordination

Article 4

Article 4 should specify, in accordance with the particular circumstances and requirements of each agreement, the arrangements for co-ordination:

- either by designating for co-ordination purposes the general purpose group referred to in Outline Agreement 2.1;
- or by providing for the establishment of a specific consultation group for the purpose of this agreement;
- or simply by means of direct bilateral contracts between the authorities concerned.

Avtalets syfte

Artikel 1

Artikel 1 anger avtalets syfte (t. ex. harmonisk utveckling av gränstrakter) samt berörda områden.

Territorium som avses i avtalet

Artikel 2

Artikel 2 skall ange de territorier som avses i avtalet på båda sidor (eller på samtliga tre sidor) av gränsen.

Åtaganden

Artikel 3

Artikel 3 skall ange de sätt på vilka avtalets syften kan uppnås (artikel 1). Enligt avtalets väsentliga syfte kan följande åtaganden anges:

- parterna åtar sig att följa ett tidigare samrådsförfarande innan de fattar beslut om ett antal åtgärder som de måste vidta inom ramen för sina befogenheter och inom området för sin administration;
- parterna åtar sig att inom sitt territorium och inom ramen för sina befogenheter vidta nödvändiga åtgärder för att uppnå avtalets syften;
- parterna åtar sig att inte företa sig något som kan vara till förfång för detta avtals syften.

Samordning

Artikel 4

Artikel 4 skall enligt varje avtals särskilda omständigheter och krav ange samordningsåtgärderna:

- antingen genom att för samordningssyften utse den i ramavtal 2.1 avsedda gruppen för allmänna syften;
- eller genom att föreskriva upprättande av en särskild samrådsgrupp för detta avtal;
- eller endast genom direkta bilaterala kontrakt mellan berörda myndigheter.

Conciliation

Article 5

Each member of the Group (each Party, if there is no Group) may raise with the Group (the other Party, if there is no Group) any case in which it considers that the agreement has not been observed in that:

- either there has been no prior consultation;
- or the measures taken are not in keeping with the agreement;
- or the measures necessary to the achievement of the aims of the agreement have not been taken.

If the Parties fail to reach agreement, the dispute may be referred to a Conciliation Board entrusted with ensuring compliance with the undertakings entered into.

Controlling Body

Article 6

The Parties may agree to set up a specific Controlling Body to ensure compliance with the undertakings entered into, composed of an equal number of experts appointed by each Party and a neutral expert whose appointment or the mode of such appointment shall be provided for in advance.

The Controlling Body shall give an opinion, which it shall have the authority to make public, as to whether the agreement has been observed.

Article 7

The Parties shall inform the Secretary General of the conclusion of this agreement and supply him with the text.

2.3 Outline agreement on the setting up of private law transfrontier associations

Introductory note: It is assumed that the local authority of one State may belong to a private law association of another State in accordance with the same rules and conditions as apply to that local authority's membership of a private law association in its own State. If such is not the case at present, the possibility should be expressly provided for by means of an inter-state agreement between the States concerned (see inter-state model agreements 1.3 and 1.4).

Private associations are normally required to comply with rules laid down in the law of the country where they have their headquarters. The following

Förlikning

Artikel 5

Varje medlem av gruppen (varje part, om det inte finns någon grupp) kan med gruppen (den andra parten, om det inte finns någon grupp) ta upp fall där den anser att avtalet inte har följts:

- antingen genom att det inte har förekommit något föregående samråd;
- eller att åtgärder som har vidtagits inte överensstämmer med avtalet;
- eller att nödvändiga åtgärder för att uppnå avtalets syften inte har vidtagits.

Kan parterna inte enas, skall tvisten hänskjutas till en förlikningsnämnd vars uppgift är att säkerställa att åtagandena fullgörs.

Kontrollorgan

Artikel 6

Parterna kan för att säkerställa att åtagandena fullgörs komma överens om att ett särskilt kontrollorgan upprättas, bestående av ett lika antal experter som utnämns av varje part och en neutral expert vars utnämning eller utnämningssätt skall föreskrivas på förhand.

Kontrollorganet skall avge ett yttrande, som det skall ha bemyndigande att offentliggöra, om huruvida avtalet följts.

Artikel 7

Parterna skall underrätta generalsekreteraren om ingåendet av detta avtal och översända texten till honom.

2.3 Ramavtal om bildande av privaträttsliga sammanslutningar med gränsöverskridande uppgifter

Inledande anmärkning: Det förutsätts att en lokal myndighet i en stat kan tillhöra en privaträttslig sammanslutning i annan stat enligt samma regler och villkor som gäller för denna lokala myndighets medlemskap i en privaträttslig sammanslutning i dess egen stat. Om detta inte är fallet för närvarande, bör denna möjlighet uttryckligen föreskrivas i mellanstatligt avtal mellan berörda stater (se mellanstatliga avtalsmodeller 1.3 och 1.4).

Privata sammanslutningar bör normalt följa de regler som är fastställda i det lands lagar, där de har sitt säte.

Nedanstående lista anger de bestämmelser som bör tas med i reglerna för

list shows the provisions which should be included in their Articles, where this is not specified by law. The provisions governing consultation groups (see outline agreement 2.1) may also apply, *mutatis mutandis*, to associations of this type.

The association's Articles should specify:

1. its founder members and the conditions for the admission of new members;
2. its name, headquarters and legal form (with reference to the relevant national legislation);
3. its object, the manner of achieving this object and the resources at the association's disposal;
4. its bodies and in particular the functions and mode of operation of its General Assembly (representation and voting);
5. appointment of administrators or executive officers and their powers;
6. the extent of members' liabilities vis-à-vis third parties;
7. conditions for modification of the Articles and for winding-up the association;
8. an undertaking by the Parties to inform the Secretary General of the Council of Europe of the formation of a transfrontier association and to supply him with its Articles.

2.4 Outline contract for the provision of supplies or services between local authorities in frontier areas ("private-law" type)

Introductory note: It is assumed that local authorities have the right to conclude such a contract with local authorities of other countries. Where this is not the case, this possibility should be expressly provided for within the framework of an inter-state agreement (see model agreement 1.4).

This is a type of contract which may be used by local authorities for sales, leases, works contracts, the supply of goods or services, the granting of operating concessions, etc. Local authorities' use of "private-law" contracts is permitted to varying degrees in national legislation and practice and it is difficult to draw the line between "public-law" and "private-law" contracts. Nevertheless it may be assumed that this type of contract may be used wherever, according to the prevailing interpretation in each particular country, the agreement concerns an operation of a commercial or economic type for which a private person or corporate body could also have contracted. In the case of operations which involve action by local authorities in the exercise of functions reserved to public authority, the supplementary rules specified in the "public-law" outline contract (see 2.5) must be borne in mind, in addition to the provisions set out below.

sammanslutningen där detta inte anges i lag. Bestämmelserna som gäller samrådsgrupper (se ramavtal 2.1) kan även gälla, *mutatis mutandis*, sammanslutningar av denna typ.

Reglerna för sammanslutningen bör ange:

1. medlemmarna som bildat sammanslutningen och villkor för nya medlemmars inträde;
2. namn, säte och rättslig form (med hänsyn till tillämplig nationell lagstiftning);
3. syfte, hur detta syfte skall uppnås samt de resurser som sammanslutningen förfogar över;
4. sammanslutningens organ samt i synnerhet den beslutande församlingens uppgifter och arbetsätt (representation och val);
5. utnämning av företagsledare samt deras befogenheter;
6. omfattning av medlemmars ansvarighet gentemot tredje man;
7. villkor för ändringar i reglerna för sammanslutningen och avveckling av sammanslutningen;
8. förpliktelse för parterna att underrätta Europarådets generalsekreterare om bildandet av sammanslutningar med gränsöverskridande uppgifter samt att sända honom reglerna för sammanslutningen.

2.4 Förslag till kontrakt för tillhandahållande av varor eller tjänster mellan lokala myndigheter i gränsområden (privaträttslig typ)

Inledande anmärkning: Det förutsätts att lokala myndigheter har rätt att ingå sådant kontrakt med lokala myndigheter i andra länder. Om detta inte är fallet, bör denna möjlighet uttryckligen föreskrivas inom ramen för mellanstatligt avtal (se avtalsmodell 1.4).

Detta är en kontraktstyp som kan användas av lokala myndigheter vid försäljning, uthyrning, arbetskontrakt, tillhandahållande av varor eller tjänster, beviljande av driftstillstånd, etc. Lokala myndigheters användning av "privaträttsliga" kontrakt tillåts i varierande grad i nationell lagstiftning och praxis, och det är svårt att skilja mellan "ofentligrättsliga" och "privaträttsliga" kontrakt. Icke desto mindre kan det förutsättas att denna typ av kontrakt kan användas då enligt gängse tolkning i varje särskilt land avtalet gäller en transaktion av kommersiell eller ekonomisk art där även en privatperson eller juridisk person kunde ha ingått kontraktet. I fråga om transaktioner som innebär att lokala myndigheter utövar funktioner som förbehållna offentlig myndighet måste man ta hänsyn till tillägsreglerna i "offentligrättsligt" förslag till kontrakt (se 2.5) förutom nedan angivna bestämmelser.

Parties

Article 1 specifies the Parties (and whether the agreement is open to other local authorities).

Article 2 specifies the problems connected with general contractual powers and, in particular, beneficiaries and terms and conditions. It may also, where appropriate, specify the necessary reservations regarding authorisation by higher authorities, where this affects the applicability of the contract.

Object of the contract

Article 3 specifies the object of the contract by reference to:

- specific matters;
- geographical areas;
- corporate bodies (municipalities, national bodies with local powers, etc.);
- specific legal forms.

Article 4 specifies the duration of the contract, the conditions for renewal and any completion dates.

Legal regime and financial provisions

Article 5 indicates the place of signature and performance of the contract and specifies the legal regime by which it is governed (private international law) and the law which applies.

Article 6 deals, where appropriate, with financial questions (currency in which payment is to be made and the mode of price adjustment in the case of long-term services) and insurance.

Arbitration

Article 7 provides, if necessary, for a conciliation procedure and provides for an arbitration procedure.

In the event of arbitration, the arbitration board shall be made up as follows:

- each Party with opposing interests (Variant: the presidents of the administrative courts with jurisdiction over each of the parties) shall designate a member of the arbitration board and the Parties shall jointly appoint one or two independent members so that there may be an odd number of members;
- where there is an even number of members of the arbitration board and the votes are tied, the independent member shall have a casting vote.

Parterna

Artikel 1 anger parterna (och huruvida avtalet är öppet för andra lokala myndigheter).

Artikel 2 anger problem i samband med allmänna befogenheter att ingå kontrakt och i synnerhet förmånstagare samt villkor. Den kan även, om så är lämpligt, ange nödvändiga förbehåll i vad avser bemyndigande från högre myndigheter, där detta berör kontraktets tillämplighet.

Kontraktets syfte

Artikel 3 anger kontraktets syfte genom hänvisning till:

- speciella frågor;
- geografiska områden;
- juridiska personer (kommuner, riksorgan med lokala befogenheter, etc.);
- speciella rättsliga former.

Artikel 4 anger kontraktstiden, villkor för förnyande samt eventuella ytterligare tidsuppgifter.

Rättssystem och finansiella bestämmelser

Artikel 5 anger plats för undertecknande och uppfyllelse av kontraktet och det rättssystem som ligger till grund (internationell privaträtt) samt gällande lag.

Artikel 6 behandlar, där så är lämpligt, finansiella frågor (den valuta i vilken betalning skall ske och hur priser skall justeras i fråga om långsiktiga tjänster) samt försäkring.

Skiljedom

Artikel 7 föreskriver, om nödvändigt, förlikningsförfarande samt skiljedomsförfarande.

I händelse av skiljedom skall skiljenämnden tillsättas enligt följande:

- varje part med motsatta intressen (variant: presidenterna vid förvaltningsdomstolar med jurisdiktion över respektive parts land) skall utse en medlem av skiljenämnden och parterna skall gemensamt utse en eller två oberoende medlemmar så att antalet medlemmar blir ojämnt;
- då det föreligger ett jämnt antal medlemmar av skiljenämnden och röstetalet är lika skall den oberoende medlemmen ha utslagsröst.

Alteration and termination of the contract

Article 8 specifies the rules to apply in the event of alteration or termination of the contract.

Article 9 The Parties shall inform the Secretary General of the Council of Europe of the conclusion of this agreement and supply him with the text.

2.5 Outline contract for the provision of supplies or services between local authorities in frontier areas (“public-law” type)

Introductory note: This type of contract is similar to that dealt with under 2.4 (“private-law” contracts) in that it relates to specific purposes. This type is more particularly concerned with concessions or contracts for public services or public works (or services or works which are regarded as “public” by one of the countries concerned), or the provision of contributory finance,¹ from one authority to another on the other side of the frontier. Such public concessions entail special risks and responsibilities related to the public services provided which require the inclusion in the contract of other provisions in addition to those specified in the model “private-law” contract.

“Transfrontier” contracts of this type are not necessarily permitted in all countries. Consequently, the possibility of such arrangements and the conditions for their use would often first have to be provided for in an inter-state agreement (see model agreement 1.4).

The use of such a contract, which is simple enough to devise and implement, could in some cases obviate the need for a joint agency of the “Transfrontier Syndicate of Local Authorities” type (see 2.6), which raises other legal problems.

Contractual provisions

Where the contract involves the establishment or administration of public property, a public service or facility belonging to a local authority in at least one of the countries, contractual guarantees must be specified in accordance with the rules which apply in the country or countries concerned.

The contract will also, where necessary, make reference to the following specific conditions:

1. the regulations governing the establishment or operation of the facility or service concerned (e. g. timetable, charges, conditions of use, etc.);

---

¹This arrangement might be particularly useful to frontier authorities, e. g. in the case of pollution: one authority might offer another contributory finance to enable it to carry out work within its competence but of value to the first.

Ändring i och upphörande av kontrakt

Artikel 8 anger de regler som gäller vid ändring i eller upphörande av kontraktet.

Artikel 9 Parterna skall underrätta generalsekreteraren i Europarådet om ingåendet av detta avtal samt tillställa honom texten.

2.5 Förslag till kontrakt för tillhandahållande av varor och tjänster mellan lokala myndigheter i gränsområden ("offentligrättslig" typ)

Inledande anmärkning: Denna typ av kontrakt liknar den som behandlas under 2.4 ("privaträttsliga" kontrakt) i det att den avser särskilda syften. Denna typ berör särskilt koncessioner och kontrakt för offentliga tjänster eller arbeten (eller tjänster och arbeten som betraktas som "offentliga" av ett av de berörda länderna) eller finansiellt bistånd¹ från en myndighet till en annan på andra sidan gränsen. Sådana offentliga koncessioner medför speciella risker och speciellt ansvar i samband med offentliga tjänster som kräver införande av andra bestämmelser i kontraktet förutom de bestämmelser som anges i den "privaträttsliga" kontraktsmodellen.

Kontrakt om "gränsöverskridande" uppgifter av denna typ är inte nödvändigtvis tillåtna i samtliga länder. Följaktligen måste ofta möjlighet till sådana överenskommelser och villkoren för deras användning först föreskrivas i ett mellanstatligt avtal (se avtalsmodell 1.4).

Användningen av sådant kontrakt som är enkelt nog att utforma och utföra kan i vissa fall förebygga behovet av ett gemensamt organ av typen "gränsöverskridande konsortium av lokala myndigheter" (se 2.6), som orsakar andra juridiska problem.

Kontraktbestämmelser

Där kontraktet innebär upprättande eller administration av offentlig egendom, offentlig tjänst eller anläggning som tillhör lokal myndighet i minst ett av länderna, måste kontraktsenliga garantier anges enligt de regler som gäller i berörda land eller länder.

Kontraktet skall även, där detta är nödvändigt, hänvisa till följande speciella villkor:

1. föreskrifter gällande upprättande eller drift av berörd anläggning eller tjänst (t. ex. tidtabell, avgifter, villkor för användning, etc.);

¹ Denna form av överenskommelse kan vara särskilt användbar för gränsmyndigheter, t. ex. i fråga om föreningar: en myndighet kan erbjuda en annan myndighet finansiellt bistånd för att göra det möjligt för den senare att utföra arbete inom dess kompetens men till gagn för den förstnämnda.

2. special conditions governing the setting up of the facility or service (e. g. permits required, procedure, etc.);
3. the conditions of contract for the facility or service;
4. the procedure for adjusting the contract for reasons of public interest and resulting financial compensation;
5. ensuing relations between users of the facility or service and the operator (e. g. conditions of access, charges, etc.);
6. withdrawal from, surrender or termination of the contract.

In addition to these special requirements, the provisions specified in the specimen "private-law" contract 2.4 will also apply.

2.6 Outline agreement on the setting up of organs of transfrontier co-operation between local authorities

Introductory note: It is assumed that several local authorities may get together and form a legally based organisation with a view to providing and operating some public utility, service or facility body.

The creation and functioning of such an association or syndicate will mainly depend on the applicable legislation and the provisions of any previous inter-state agreement authorising this form of co-operation (see model agreement 1.5).

There follows a list of the provisions that the articles of association should include, insofar as they are not embodied in the applicable legislation.

The articles of association should specify *inter alia*:

1. the names of the founding members of the association and the conditions on which new members may join;
2. the name, headquarters, duration and legal status of the association (with references to the law conferring legal status upon it);
3. the object of the association, the way in which it is to be pursued and the resources at the association's disposal;
4. the way in which the registered capital is constituted;
5. the scope and limits of members' liabilities;
6. the procedure for appointing and dismissing administrators or managers of the association, as well as their powers;
7. the associations' relations with its members, third parties and higher authorities, especially as regards the communication of budgets, balance sheets and accounts;
8. the people with responsibility for financial and technical control over the activity of the association and the reports arising out of such control;
9. the conditions for altering the articles of association and for the dissolution of the association;
10. the rules applying to personnel;
11. the rules applying to languages.

2. speciella villkor för upprättande av anläggningen eller tjänsten (t. ex. nödvändiga tillstånd, förfarande, etc.);
3. kontraktsvillkoren för anläggningen eller tjänsten;
4. förfarande vid anpassning av kontraktet på grund av det allmännas intresse och därav följande ekonomisk kompensation;
5. förhållandet mellan brukare av anläggningen eller tjänsten och den som driver den (t. ex. villkor för tillträde, avgifter, etc.);
6. frånträdande, överlåtelse eller upphörande av kontraktet.

Förutom dessa speciella krav skall även de bestämmelser som anges i den "privaträttsliga" kontraktstypen 2.4 gälla.

2.6 Ramavtal rörande upprättande av organ för samarbete över riksgränser mellan lokala myndigheter

Inledande anmärkning: Det förutsätts att flera lokala myndigheter kan gå samman och bilda en organisation på rättslig grund i syfte att tillhandahålla och driva allmännyttigt företag, tjänst eller anläggning.

Bildandet av och verksamheten inom sådan sammanslutning eller sådant konsortium kommer huvudsakligen att bero på gällande lagstiftning och bestämmelser i tidigare mellanstatligt avtal som tillåter denna samarbetsform (se avtalsmodell 1.5). Nedan följer en lista på sådant som bolagsordningen eller motsvarande bestämmelser bör omfatta, såvida det inte finns angivet i gällande lagstiftning.

Bestämmelserna skall bl. a. ange:

1. namn på medlemmar som grundat sammanslutningen samt inträdesvillkoren för nya medlemmar;
2. namn, säte, varaktighet samt sammanslutningens rättsliga status (med hänsyn till den lag som tillerkänner den rättsligt status);
3. sammanslutningens syfte, hur det skall fullföljas samt resurser till sammanslutningens förfogande;
4. hur det registrerade kapitalet är sammansatt;
5. omfattning och begränsning av medlemmars ansvarighet;
6. förfarande vid utnämning och entledigande av sammanslutningens chefer så väl som deras befogenheter;
7. sammanslutningens förhållande till sina medlemmar, tredje man och högre myndigheter, särskilt i vad avser information om budget, bokslut och räkenskaper;
8. personer med ansvar för finansiell och teknisk kontroll över sammanslutningens verksamhet samt rapporter som härrör från sådan kontroll;
9. villkor för ändring i bolagsordningen eller motsvarande bestämmelser samt för upplösning av sammanslutningen;
10. regler som gäller personal;
11. regler som gäller språk.

